CUMA
13 KÂNUNUEVEL 1929
4 üncü sene, No 1377
NUSHASI 5 KURUSTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGUN
2 inci sahifede :
1— Son haberler
3 üncü sahifede:
1— Darülfunun divanı
2— İngiliz lirası
4 üncü sahifede:
1— Felek 2- Roman
5 inci sahifede :
1— Niçin intihar etti
6 ncı sahifede :
1— Sinema sahifesi

Kalk borusu

Türkiye için yeniden kalk! borusu çalıyor. Hadiselerden, tarihten geliyor. Türk milleti siyaset ve askerlik meydanında hasımlarını yendi. Dediler:

— (Bunda şaşılacak bir şey yoktur. Tarih de söylüyor ki Türk cessurdur, kavgacıdır. Asıl hüner medeniyet ve marifet yollarında, hele iktisadî kabiliyette kendini göstermelidir!)

İşte şimdi böyle bir imtihan geçireceğiz. Yeni hayatın zaruretleri bizi yeni bir mücadeleye, iktisat mücadelesine götürüyor. Türkün, bu marifet meydanında da muvaffak olması millî borcudur. Şeref ve namusu icabıdır.

Hatırlardadır ki fermanını kanımızla yazdığımız siyasî istiklâlimizi Lozan'da kabul ettirmek pek güç olmadı. Fakat orada Türkiye'ye malî bir istiklâl vermeği hiç birinin aklı almıyordu. İşin içine maddî ve el ile tutulan menfaatler giriyordu. İhtimal ki hakikî kanaatleri de bu idi: "Nasıl olur, Türkiye haricin malî müzahereti olmadam kendi vesaitile:

Sulh muahedesinin malî ve iktısadî ahkâmı müzakere edilirken İsmet Pş., tecellüt ile, ısrar ile bağırıyordu:

— (Efendiler, bize siyasî istiklâl verdiğinizden bahsediyorsunuz, diğer taraftan da muahedeye aleyhimizde olarak bazı ahkâm koymak istiyorsunuz. Malî istiklâle mâlik olmıyan bir devlet hakikatte müstakil sayılır mı? yanlış düşünüyorsunuz Efendiler; Türkiye siyasî rüştü gibi iktisadî rüştünü de gösterebilecek kabiliyet tedir) Mesele Türkiye için her şeyin fevkinde bir hayat meselesi idi. Henüz garp cephesinin kumandanlığını uhdesinde tutan müzaffer kumandan, eğer konferans malî ve adlî istiklâlimizi takyit hususunda ısrar edecekse, kendisi deLozan'ı terk ile ordusunun başına dönmek ıztırarında kalacağını açıkça söylüyordu. Millî istiklâl... İsmet Pş., nın bu nokta üzerindeki ısrarını sırf keyfî ve hissî sebeplere veren bazı dost devletlerin murahhasları, onu tatlı sözlerle yumşatmağa, fikrinden çevirmeğe çalıştırlar. Halbuki Ankara ve onun yavuz müemessili, bu işi bir his ve heves meselesi değil, memleket için bir hesap ve hayat meselesi diye alıyorlardı. İsmet Pş. nın bu sarsılmaz, mükaddes inadına en ziyade kızan adam, müteveffa Lord Curzon olmuştu. Türk baş murahhasının devamlı tecellüdü önünde en nihayet mükavemet edemiyen büyük Biritanya'nın baş murahhası, bir gün celselerin birinde aşağı yukarı şu sözleri söylemişti:

— (İsmet Pş. nın ısrarından bıktım, usandım. Türk baş murahhası sanıyor ki, malî istiklâl, yalnız kuru sözlerle yürür mademki bu işte bu kadar inat ve ısrar ediyor, kendisine istediğini vereceğiz. Fakat Türkiye'nin hariçten malî yardım görmeksizin yaşamasına imkân yoktur. Ben eminim ki az zaman sonra bütçesi için, hayatî ihtiyaçları için Türkiye bize el açmağa gelecektir. İşte o vakit, şimdi kabul ettirmek istediğimiz şartların daha ağırlarını kendisine dikte edeceğiz!).

İşte Türk milleti, millî izzetinefsine, can damarına dayanan böyle bir dava kazanmak için iktisadî mücadeleye davet ediliyor. Nihaî zaferin bütün vasıtaları, bütün imkânları elimizdedir. Bütün mesele milletin bu zaureti takdir etmesindedir. Bir defa gördük milletin idaresi, kararı lâhak oldu mu, bu dünyada başarılamıyacak hiç bir iş olamaz.

Şunu da unutmıyalım ki, garp cephesi mücadelesinde, Lozan cephesi mücadelesinde muvaffakıyetle kumanda etmiş olan zat, yeni iktisat mücadelesi cephesinde de kumanda mevkiinde bulunuyor. Bu güzel tesadüf hem taliimizin eseridir, hem de muvaffakıyetin başlıca âmilidir.

Vatandaşlar, kalk borusu çalıyor! Vatanın davetine icabet ediniz, millî iktisat cephesine koşunuz!

Siirt meb'usu
MAHMUT

Saffet Bey

Halk fırkası kâtibi umumisi Saffet bey dişlerini tedavi ettirmek üzere daha bir kaç gün şehrimizde kalacaktır.

Millî iktisat, millî tasarruf

Ismet Pş. Hz. mecliste mühim beyanatta bulundular

Kabineye ittifakla, 243 reyle itimat edilmistir

Bunda da muvaffak olacağız

Bu uğurda devletletin bütün kuvvetleri harekete geçecektir

Millî tasarruf ve kızlarımız

Senede 5 milyon lira kahveye veriyoruz

" Vatandaş ekmek ve kahve arasında muhayyer kalacaksa onun kahvegi tercih etmemesi için kulağına bağıracağız

İsmet Pş. Hazretleri

ANKARA, 12 (Telefonla) — Tarihe harp ve sulh kahramanı "İsmet,, namile geçecek olan Türkiye Baş vekili — Millî para, millî iktisat, millî tasarruf mücadelesi — ismini verdiği büyük memleket meselesini mecliste tam 40 dakika devam eden ve ciz ve kudretli bir beyanatla izah etti.

Vekillerine söyleyerek Türk milletine hitabetti. Senelerden beri sürüklenen bir yarayı mahir bir operatör gibi teşrih etti, teşhis koydu. Tedani yollarından bahsederek millete düşen, hükümete düşen vazifeyi anlattı.

Lozana muzaffer giden ve başında aynı zafer halelerile avdet eden İsmet paşa asabî, düzgün, hırçin ve çoşgun inkılâpcı gibi yumruğunu sikarak kursiden haykırıyordu:

"— Bundada muvaffak olacağız" Gözlerile kafalara, vicdanlara ve kalplere hitap eden Baş vekilin izahatı şiddetle alkışlandı. İzahatında dikkate şayan rakkamlar işaret eden İsmet paşa memlekette senevi 5 milyon liralık kahve iki milyon liralık çay istihlâk edildiğini ifade ettikten sonra ilâve etti:

— Eğer çalışkan vatandaş ekmek ve kahve arasında muhayyer kalacaksa onun kahveyi tercih etmemesi için kulağına bağıracağız".

Ve aziz hükûmet reisi bugüne kadar çok düşünülüp söylenüp bir türlü tatbik edilemeyen ehemmiyetli bir tasavvura sözünü intikal ettirerek dedi ki:

— Güzel lâvanta sürünmüş inci ve ipekliler içinde Türk kızlarının cıvık ve ciğeri cürümüş bir hale kalbi muvafakat etmiyeceğini, Anadolu dağlarının sarı çiçeklerini başa takarak gürbüz vücutla cebhane taşıyan anaları gibi kızlarının da sağlam vücudu ve yerli ipeklerile dağ çiçeği kokuları dalgalandırarak her şeyden evvel kuvet ve kanaatkârlıkları ve tasarruflarile kendi yuvalarını yıkılmaz kaleler gibi sağlamlaştırmalarını isteyeceğiz.

İsmet paşa bu mutalaatı şu esbabî mucibe ile tarsin etti:

— Millî tasarruftan bahsederken evelâ kızlarımızın tasarrufundan bahsetmem pek tabiidir. Çünkü bir yuvaya millî tasarruf ve kanaatkârlık bir def'a yerleştikten sonra erkeğin buna mükavemet edebilmesi imkânsızdır.

Bu uğurda devletin bütün kuvvetlerini harekete getirmek kat'i vazifemizdir diyen baş vekil bu seferberliğin harice karşı cebrî bir boykut vazifesi ilham etmediğini ilâve etmiştir.

Skfera locasında büyük âlâka ve merakla dinleniyordu. Sefaret ter-

Mabadi ikinci sahifede

Gazetelerin başından geçen garip bir macera!

«A. A.» ajansının bir haberi bazı refiklerimizce nasıl karşılandı?

Gazi Hz. nin salı günü Istanbul'u teşrif ve Karahanı kabul edecekleri söylenmektedir

Dünkü sabah ve akşam refiklerimiz yedi sütun serlevhalı yazılarla Gazi Hazretlerinin İstanbul'u teşrif edeceklerini yazdılar. Bu mühim haber tahakkuk etmeyince gazete karileri acaba bir "puvason d'Avril" yâni nisan balığı şakası mı diye kendi kendilerinden sormuşlardır. İsin hakikati şudur:

Anadolu ajansı M. Karahan'ın memleketimizi ziyareti esnasında Gazi Hz., tarafından kabul edileceklerine dair şu telgrafı vermişti:

ANKARA, 11. A. A. — Reisicümhur Hz., 12 Kânunuevelde İstanbul'a müvasalât buyuracak ve ertesi günü Ankara'ya

Mabadi 5 inci sahifede

M. Karahan dün Istanbula geldi

Dolmabahçe rıhtımında merasimle karşılandı ve Ankaraya hareket etti

Komşu ve dost Sovyet hükûmetinin Hariciye komiseri vekili M. Karahan cenapları Çerçinski ismindeki torpido, muhribî ile, tespit edilen program mücibince dün öğleye doğru şehrimize gelmişlerdir. Komşu hükûmetin muhterem mümessilini Kara sularımızda karşılamak üzre Berkı Satvet ve Peyki Şevket torpitolarımız

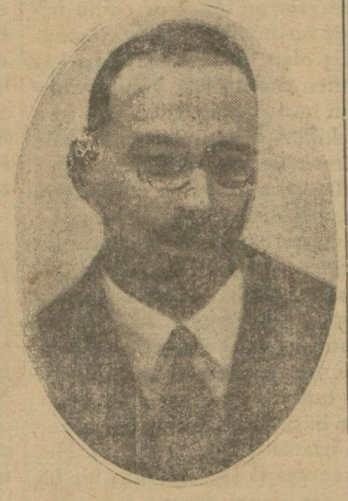

M. Karahan

Büyükdereye gitmişlerdi. M. Karahan İstunbutla karaya çıkacağı Dolmabahçe rıhtımında bir bahriye muzika takımı ve bir müfrezei bahriye efradı bulundurulmakta idi. Halk kesif bir kitle halinde tramvay caddesine sıralanmıştı. Rus sefiri M. Suriç, ve Teşrifat umum müdürü Basri Riza bey Komiser cenaplarını Büyükderede istikbale gitmişlerdi. Bu sebeple rıhtımda yapılan istikbal merasiminde hazır bulunamamışlardı.

Resmi istikbalde bulunanlar

Karahan cenaplarını istikbale gelenler meyanında Vali vekili Muhiddin C. Halk Fırkası umumî kâtibi Saffet, Polis müdürü Şerif beylerle Rus ikinci konsolusu M. Sanlov, Başkâtip M. Şvarz, tercüman Mihailof ve Rus ticareti haricîye mümessilliği erkânı, Rus bankası müdürü, Rus vapur acentası memurları, Neftsendikat ve Rejinotrest şirketleri mümessilleri ve sair diğer birçok zevat bulunmakta idiler.

Karahanın rakip olduğu Çerçinski torpidosu Sarayburnu istikametinde limana girerken şehrî 21 para topla selâmlamış ve buna Dolmabahçe önünde demirli bulunan Hamidiye kruvazörümüz tarafından aynı suretle mükâbelede bulunulmuştur. Karahan cenapları torpitodan istimbota bineceği bir sırada Saat kulesi önüne konulan bataryamız selâm topları atmağa başlamıştır.

O sırada Vali vekili Muhiddin ve Saffet B. ler Karahan'ı istikbal etmek üzre ilerlemişler ve

Mabadi ikinci sahifede

49,314

Büyük ikramiye bu numaraya çıktı

Tayyare piyangosunun yedinci tertip beşinci keşidesine dün de Darülfünun konferans salonunda devam edilmiş ve bütün numaralar çekilmiştir.

Sonu 14, 20, 67 ve 94 ile nihayet bulan biletler 30 ar lira amorti kazanmışlardır.

Bundan başka en son çekilen 10,000 liralık mükâfat ta aşağıdaki 10 numara arasında taksim edilmiştir.

10793 15578 15973 49694
50690 51556 51904 54634
55307 58071

Diğer kazanan numaralar da şunlardır.

50 Bin Lira
49314
25 Bin Lira
20120
15 Bin Lira
35967
12 Bin Lira
30094
10 Bin Lira
536
5 Bin Lira
30041
3 Bin Lira
13663 19080 22270 27050
34190 50123 49632

[Piyangonun diğer kazanan numaraları 5 inci sahifemizdedir.]

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

—16—

İlk meclis toplanırken

Yeni Türkiye teessüs edrken Gazinin teklif ettiği hükûmet şekli nasıl kabul edilmişti ?

Hep beraber, meclisin üç buçuk senelik bir tarihçesini yapalım: İstanbulda ki meclis taarruza duçar olurken benim Ankara'da düşündüğüm şey, milleti behemehal bir noktaya raptederek faaliyetini idame etmek oldu. Fakat o noktanın bir kaç şahıstan ibaret küçük bir hey'et olmasını hafif bir teşebbüs buldum. Büyük bir meçlis olsun dedim. Ne kadar büyük olursa millet için okadar emniyetbahşolur diye düşündüm. Ayni zamanda bu meçlisin salahiyeti de vasi olsun dedim. Livalarda intihabat yapıldı. Evelki müntehibi saniler Müdafai Hukuk heyetleri, belediye heyetleri, milletçe başka ne kadar müntehap heyet varsa onların iştirakile intihabat yapıldı. Bu müamelât yapıldığı zamanki vaziyeti ve haleti ruhiyeyi hatırlamak lâzımdır. İstanbulda kahhar bir zulüm, her kesi tehdit ediyor. Anadolunun hiç bir tarafında hissi emniyet yok. Neler yapıldığına dair millette sarih bir karar ve kanaât yok.. Meşkûk ve karanlık bir vaziyet...

Bazı yerler gidişi iyi görmedikleri için uzun müddet meb'us göndermek hususunda bile tereddüt ettiler. Bazı memleketler gönderdikleri meb'usların evel ahir asılacaklarına emin bulunuyorlardı!

İlk devir gayet sakin geçti. Bakalım ne olacak? Diye hep beraber yürümüşlerdi. Meçlisin ilk küşadı sıralarında benim uzun beyanatım vardır. O beyanatın nihayetinde hükûmetin teşkiline ve mahiyetine esas olmak üzere bir proje teklif etmiştim. O projeyi tam benim teklifim anında birdenbire kabul etmek muvafık olamıyacağına ve bunu bir az tetkik etmek lâzım geleceğine dair yalnız biriki kişi, bir iki kelimeden ibaret olmak üzere söz söylediler. Fakat bu sözlere ehemmiyet verilmedi. Meclis, ittifakla projeyi kabul etti. Bu proje üzerinde hasıl olan ilk tereddüt şu idi:

Âlim ve hukukşinas tanınan zevat projeyi tetkik edince gördüler ki bundan çıkan şekli hükûmet, mevcut olan hükûmet şekillerinden hiç birine benzemiyor. Meclisin mahiyeti de tarihte ayni mahiyette görülmüş diğer Meclislere benzemiyor. Mukayesede vahidi kıyasi olarak Fransız inkılâbındaki Meclisi ele aldılar. Malûmu âliniz, o Meclis, beelediye azalarından ikişer kişinin bir araya gelmesi le teşekkül etmiş ve kendisine muvakkat nazarile bakılmıştı ve sırası gelince asıl meclisin yeniden toplanıp işlere vaz'ıyet etmesi kabul edilmiştir.

İşte bunu bilen âlimler, olsa olsa bu meclisin de o mahiyette bir meclis olabileceği; binaenaleyh Istanbulda duçarı tecavüz olan meclisin tekrar müsait zaman ve şartta toplanmasına kadar vazife ifa edebileceği kanaatinde idiler. ve bu meclisin ifade ettiği hükûmet te olsa olsa meflûç bir hale ilka edilen İstanbuldaki hükûmetin tekrar hali faaliyete geçeceği güne kadar muvakkaten hâsıl olmuş telâkki ediliyordu.

Ben ise hiç öyle düşünmüyordum. Fakat o projede düşündüklerim çok itina ile imal edilmiştir. Zannederim ki haklı bulursunuz. Çünkü hissiyatımı ogün daha fazla izaha kalkışsam, çoğu beni bırakıp giderlerdi, değil mi Adnan Bey!

Adnan Bey — Çok doğru efendim.

Gazi — Biraz sonra bazı usuller, kanunlar, kaideler mevzuu bahsedenler oldu. Hatta bazılarının program bile hazırlamakta olduklarını işittim. Bunun üzerine arzettiğim proje esaslarına göre bir program tesbit ettim. Halk programı namı altındaki bu projeyi bir gece tabettirdik ertesi gün içtima eden zevata dağıttık. Onlar kendi programlarile bu program arasında büyük bir tehalüf görmüşler.

Tetkik ettiler. Neticede teşkilâtı esasiye kanunu meydana çıktı. Teşkilâtı esasiye kanununu münakaşa ve kabul ettirmeğe çalışırken ihtilâf kaba şeklile şöyle çıkıyordu. Diyarlardı ki:

[Devamı var]

M. Karahan

[1 inci sahifeden mabait]

müşarünileyh, karaya ayak basınca kendisine hoşamedide bulunmuşlardır. Karahanın arkasında siyah bir kostüm vardı. Beşuş bir çehre ile ilerleyerek Rus marşını çalan bahriye muzika efradına mükabelede bulunmuş ve şapkası elinde olduğu halde sefarethane tarafından rükûbuna tahsis edilen otomobile doğru yürümüştür. Burada, M. Karahanla birlikte gelen Rus sefiri Suriç yoldaş Vali ve Saffet beyleri Rus Hariciye komiserine takdim etmiştir.

M. Karahanın ziyaretleri

Karahan bundan sonra Soriç yoldaşı saluna alarak otomobile binmiş ve teşyie gelenleri tekrar selâmlayarak Perapalas oteline hareket etmiştir.

Teşrifat umumî müdürü Basri bey otelde Karahan cenaplarına iltihak ederek refakatlerinde kalmıştır. Karahan cenapları Perapalasta bir müddet meşgul olduktan sonra Vali beyi makamında ziyaret etmiş ve Kolordu Kumandanı paşaya bir kart bırakmıştır. Müteakiben kendilerine iddei ziyarette bulunulmuştur.

Serkil doryanda ziyafet

Karahan cenapları bu ziyaretlerden sonra Serkıldoryanda şereflerine Vali bey tarafından tertip edilen ziyafete iştirak etmişlerdir.

Tamamen hususî mahiyeti haiz olan bu ziyafette M. Karahan'dan maada kendilerile birlikte gelen Hariciye komiserliği protokol şefi M. Sakolin, komiserlik mümessili ve Türk işleri şubesi müdürü M. Palinakof, Karadeniz torpido filosu kumandanı kontramiral Şentelga Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Pş., Saffet B. ve saire bulunmuşlardı.

Ankaraya hareket

Karahan cenapları ziyafeti müteakip, tespit edilen program mucibince Rus sefiri Suriç yoldaş ve Teşrifat umum müdürü Basrı beyle birlikte dün akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir. Karahan cenaplarının istikbalinde hazır bulunan zevatın kısmı azamı teşyiinde de bulunmuşlardır.

M. Karahanın Milliyet'e beyanatı

Karahan cenapları dün öğle üzeri "Milliyet" in bir muharririni Perapalas otelinde kabul etmişlerdir. Bu esnada M. Suriç ve teşrifat umumî müdürü Basri Bey, M. Karahanın nezdinde toplanmışlardı. Rus Hariciye komiseri, muharririmize siyasî mahiyette sual sormamak şartile sadece ihtisaslarını söyliyeceklerini kaydettikten sonra şu beyanatta bulunmuşlardır:

— Bir kaç kelime ile size his siyatımı bildirmek isterim. İstanbula gelir gelmez karşımda Türk gazetecilerini bulduğundan dolayı derin bir meseret hissetmekteyim. Sizin şahsınızda Türk matbuatını selâmlamakla müftehirim. Hükûmetiniz erkânı ile temas etmezden evel size siyasî mahiyette beyanatta bulunamıyacağıma müteessifim. Ankaradan avdetimden sonra sizi tatmin edeceğimi vadederim. Komşumuz ve büyük dostumuz Türkiye cümhûriyetine karşı ötedenberi büyük bir muhabbet besliyordum. Türkiyeyi ziyaret etmek benim gayei hayalimdi.

Komiserliğe geçtikten sonra bu arzuma muvaffak olmak imkânını elde ettiğinden dolayi kendimi bahtiyar addederim. İlk intibalarım fevkalâde mükemmeldir. *Burada kendimi kendi memleketimde hissediyorum.*

Bu akşam Ankaraya gidiyorum. Salı gününe kadar döneceğimi ümit ediyorum."

Aldığımız malûmata göre Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey de M. Karahanla birlikte şehrimize geleceklerdir. Karahan İstanbulda Gazi Hz., tarafından kabul buyurulacaktır.

M. Mussolini ve Bulgar nazırları

ROMA, 11. A. A. — Başvekil M. Mussolini, Bulgar hariciye ve maliye nazırlarını kabul etmiştir.

ROMA, 12. A .A. — M. Grandi, Bulgar nazırlarından M. Bouroff ve M. Moloff ile görüşmüştür.

Bunda da muvaffak olacagız

[Eirinci sayfadan mabat]

cümanları İsmet paşanın dediklerini tercüme ediyordu. Nutkun sonlarında mağrur göğsünü kürsüye dayayarak sağ elini havaya kaldırarak:

— Millî iktisadî kifayetsiz olarak sürükliyen millet ciğerlerini mütemadiyen eriterek kendini yiyen bir vücüt halindedir. Yaşamak kudreti her ölçüyü aşacak kadar sağlam ve temelli olan Türk milleti kendi kendini yemek vaziyetine âslâ düşmeyecektir diyerek milletine en büyük teselliyi verdi. Ona ahenkli sesile azim ve cesaret aşıladı.

Devlet Bankasından bahsederken Başvekil: Şimdiden söyleyeyim ki bankanın ilân olunan ilk vazifeleri arasında millî paranın altın olarak tesbiti kaydi bulunmayacaktır. diyen sözü en kuvvetli bir müjde halinde etrafına emniyet ve sevinç dağıttı. Büyük millî meseleyi bütün ruhile ortaya koyan İsmet Pş. Hz. millî mücadelenin bu safhasında da muvaffak olunacağına sıkı bir emniyeti bulunduğunu tekrar ederek:

Eğer bu mücadeleyi de bize emniyet edecekseniz buna itimadınızı göstermenizi rica ederim diyerek kürsüden indi.

Müteakiben Eskişehir meb'usu Emin B. mesele etrafında bir kaç söz söyledi. Sonra reyler toplandı.

Mevcudun ittifakile, 243 reyle itimat edilmişti. Paşa tekrar kürsüye gelerek kat'î müzafferiyet için zerre kadar şüphe edilmemesini söyliyerek teşekkür etti.

Bu nutkun tab'i ve köylere kadar tevzii için müteaddit takrirler verilmiştir.

Besim Atalay B. bu şerefli kararı takdir yollu sözler söyleyerek salonda köşede oturan İsmet paşaya dönerek:

— Yürü paşam diye haykırdı. Halk da seninle, hak da seninle, gönüller de seninle.

Nutkun metni

ANKARA, 12 A.A.—Büyük Millet Meclisi bugün reis Kâzım paşa hazretlerinin riyasetlerinde toplanmıştır. Celsenin küşadını müteakip Başvekil İsmet paşa hazretleri söz alarak atideki nutku irat buyurmuşlardır:

"Milletin çok sayğıdeger vekilleri,

Millî para üzerine düşündüklerimizi milletin büyük meclisine söylemek için müsaade isterim. Çıktığından beri millî para her sene nihayetinde bir miktar tenezzül kaydetmiştir. Son beş altı senelik tenezzülün sebepleri şunlardır:

Birçok seneler, kapalı mahrumiyet içinde kalmış memleket sulh ile nefes aldıktan sonra birçok ihtiyaçlarını haricten tedarik etmek mecburiyetinde kalmıştır. Hazır yiyen, geçmiş asırların kötü mirası olarak açık bütçe ile memleket idare etmeğe çalışmak alışılmış bir hastalıktı. Sonra, üstüste birkaç yıl verimsiz ve kısır geçti. Bunların hepsinden mühim olmak üzre, daha doğrusu bunların hepsine asıl sebep olarak memlekette millî iktisadın kifayeti gibi bir düşünce vatandaşın ve cemiyetin fikrinde yer tutmamıştı. Geçen senelerin sebeplerini bu suretle hulâsa edebilirim.

İçinde bulunduğumuz senenin muhasebesi ise şudur:

Bizim için çok ağır ve zahmetli sayılacak didinmelerden sonra devlet idaresinde açık bütçe belâsı bertaraf edilmiştir. Güç kazanılan bu iyiliği zikrederken bilhassa kaydetmeliyim ki açık bütçe tehlikesi artık iyi doktorların tekayyüt ve nezareti altında nüksetmiyecek bir hastalık değil, her idare adamının, her vatandaşın önüne görünerek gelir bir mikrop olmuştur. Atide hiçbir zaman bu mikrop bünyemize müessir olmıyacaktır. İktısat ve istihsalimize esaslı olarak iyi tesir eden bir müessir de şimdiye kadar vatanda bütün teşkilâtı ve kanunlarile en son ilim esaslarına müstenit bir devletin,ve içtimaî varlığın kurulmuş olmasıdır.Dahilî ve haricî politikada istikrar ve emniyet havası, iktısadî inkişafa temel olacak amillerdendir. Bu müessirlerin semerelerini her sene istihsalimizin gösterdiği artma ile hissetmiş bulunuyoruz. İktisadî endişe bütün zihinlerde belirmiştir. Henüz duygu halinde bulunan bu endişenin umumî hayatta yapacağı, yapması lâzım olan tesirleri henüz tatbik etmeğe başlamış değiliz. Şimdi bu sene için toplanan ve millî paranın tenezzülüne sebep olan yeni amillerden bahsedeceğim:

Bunun birincisi haricî borçların tediyesine başlanmasıdır. Bu seneki tediyeler için daha evelden ihtiyatlı ve hazırlıklı bulunmak sayesinde haricî tediye menfi tesirini maddeten fazla hissettirdi, denilemez. Fakat, bu bir amildir ki her sene mevcut ve müessir olacaktır. ve bunun tesiri diğer tetbirlerle muvazeneye getirilmek lâzım gelecektir. Diğer taraftan borçu tanımak bir mukaveleyi müstakimane tatbik etmeğe çalışmak,emniyet ve itibara müspet tesir eder avamilden addolunmak tabiîdir. Yeni gümrük tarifesinin tatbiki vesilesile bazı tüccarın isabetsiz telâşından bu kürside daha evvel bahsetmiştim. Bu telâş yüzünden az zamanda memlekete yığılmış olan malların tesiri son haftalarda menfi olarak pek ziyade göze çarpmıştır. Menfi tesiratın hepsinden mühim olmak üzre para tenezzülünür ruhlarda uyandırdığı endişeyi, buhranı zikretmeliyim. Masum ruhlar kendi 10 lirasını tehlikeden kurtarmak için dövis tedarikine kalkmışlar ve herkesin ayni telâşı ile kendi 10 lirasını değil, evini, dükkânını, tarlâsını, istikbalini tehlikeye atacağını fark edemez olmuşlardır. Kötü niyetli ve imansız olanlar için meydan zehir saçacak bir fırsat gösteriyordu. (Devletin mübayaa ihtiyacı ileride daha fazladır, devlet paranın kıymetini tutabilmek için bütün servetini sarfetmiştir, hükûmet millî parayı düşüre düşüre sıfıra yaklaştıracak son ra az bir bedel ile parayı piyasadan toplayıp devlet bankası açacak ve yeni para çıkaracak) gibi şayialar herkesi parayı atmağa teşvik ediyordu. Şüphe yoktur ki: Millî paranın kıymeti üzerinde en kötü tesir yapan amil ruhlarda husule gelen emniyetsizlik ve buhrandır. Şimdi size vaziyetin ciddi olarak mütaleasını ve tedbirlerini arzedeceğim:

Millî iktisat, maliye, millî para için bildiklerimizi, kanaatımızı yıllardır bu memleketin pek çok işlerinde ve tecrübe mektebinde edindik. Fakat, size cesaretle söyliyebiliriz ki bildiklerimize itimadımız, tedbir addettiklerimizi tatbik etmekte sebatımız sarsılmaz derecede sağlamdır. Bir insanın da bir devletin de maişet ve siyaset yolu kendi takatini doğru tartmakla tayin olunabilir. Muktedir olduğundan feda etmemek muktedir olmadığına girişmemek doğru tartının ilk mizanıdır. Bu mikyas, hayatta kazandığı ile geçinen, kanaatkâr ve alnının terile mütemadiyen kazancını artırmağa çabalayım çalışkanı ve terakki edeni yaratır. Millî paranın altına nazaran sabit bir kıymet alması bütün kuvvetimizle varmağa çalıştığımız hedeftir. Millî paranın düşürülerek ortadan kaldırılması değil, millî paranın daha ziyade kıymetlendirerek altına bağlanması bizim bütün gayret ve kuvvetimizi sarfettiğimiz başlıca hedeftir. Bedava kazançları için bunun aksini vatanda söyliyenlere ve yapanlara Türk milletinin bütün kuvvetile birbirinden müessir iki can yakıcı ceza tatbik edeceğiz. Cezanın birisi millî parayı kıymetlendirerek pek sevdikleri bedava leri bedava kazançlarını temini temelinden mahveylemektir. İkinci ceza her cürmü gördükçe mücrimi kanuna teslim etmektir. Bir şahsın emniyetine ve servetine kasdedenin cezası düşünülürse bütün vatandaşların ceplerindekine, yuvalarındakine kasdedenin cezası elbet te tasavvur olunmıyacak kadar ağır olacaktır. Millî parayı kıymetlendirmek ve tutmak için türlü fedakârlıkla hesapsız dövis tedarik edip satmak düşün düğümüz tedbirlerden değildir. Birçok memleketlerde birkaç kere tecrübe edilmiş olan bu usulün sakatlığı tereddüt götürmez bir bedahattır. Bizim düşündüğümüz başlıca ted bir bütçe muvazenesi gibi bütün memleketin tediye muvazenesinde açıktan kurtulmaktır. Bu memleket devlet mübayaatı, vatandaş sarfiyatı ve memleketin inkişafı için harice çıkarmağa mecbur olduğu paralar kadar lâakal o kadar, harice mal ve say satmak yani istihsal etmek lâzımdır, buna mecburdur. Size nazariyatta ifadesi en kolay, bilfiil tahakuk ettirilmesi bu asrın insanlarının ve cemiyetlerinin başlıca meşgalesi olan bir mevzudan bahsettim. Bu mevzu hemen bütün dünyanın başlıca müşterek derdidir. Vaktile hükûmetlerde bütçe muvazenesi de bu zaviyeden görülürdü, yani devletin bütün ihtiyaçları evvelâ tesbit olunur, sonra bu ihtiyaçları karşılıyacak memba lar aranılır. Yer yüzünde olan bu usulü takip edebilen hükûmet kaldımı? bunu bilmiyorum. Bizim iyi bildiğimiz şey bütçe muvazenesi için evvelâ devletin menbalarını, gelirini hesap etmek ve ihtiyaçlarını bu gelirin hesabı içinde kısıp çerçevelemektir. Umumî serve tın artması ile imkân bulduktan sonradır ki yeni ihtiyaçlar için masraf açabililiyoruz. Büt çe açığının bütün keşmekeşlerinden ve dertlerinden bu usul le kurtulduk. Fakat, asıl hayrete şayan olan netice bugünkü ahval ve şerait içinde devletin ihtiyaçlarının en iyi, en çok bu usul sayesinde temin olunabilmesidir. O halde iktısadî açığı kapamak için iktisadî inkişafı temin etmek için de bu usulü tatbik edeceğiz. Bu memleket bütün vatandaşların her vasıta ile kazanıp harice mal ve say olarak gönderdiği kıymetten daha fazla hariçten kıymet almıyacaktır. Devleti ve milletin bütün uzuvlarının harice tediye ettiği bütün vatandaşların hariçe sattiği mal ve sayın bedelini aşmıyacaktır. Memleketin resmî ve hususî bütün ihtiyaçları ve bütün inkişaf arzuları kendi istihsalât ile çerçivelendirelecektir. Hariçten daha çok daha pahalı vesait tedariki, ondan evvel daha fazla kazanıp elde satılacak da ha çak kıymet bulundurmağa bağlı tutulacaktır.

Bu esaslara göre size bugün yaptıklarımızı ve yarın yapacaklarımızı arzedeyim:

Bütün vekâletlerin bütçeleri dahilinde hariçten tedarik etmeğe mecbur oldukları, henüz sarfolunmamış ihtiyaçlarını derhal tevkif ettik bütün mem lekette hususî idarelerde ve belediyelerde tasavvur edilip henüz bir mukaveleye bağlanmamış olan haricî masrafları kâmilen durdurduk, yani bir liranın harice çıkarılması için icra vekilleri heyetinden müsaade almak lâzım gelecektir. Eğer mülâhazatımız ve tedbirlerimiz tasvibinize mazhar olursa bu aldığımız tedbirler devletin bü bütün resmî memurları için yeniden kuvvetlenmiş bir emirdir. Bu emrin şuurla ve samimiyetle tatbikine yardım ve dikkat etmelerini huzurunuzda bir daha devletin bütün teşkilâtının bütün memurlarından talep ederim. Hemen yarısı sarfolunmuş bir bütçenin ikinci devresi için aldığımız bu tedbirlerin tesiri mühim olacağını ümit ediyoruz. Bahususki haricî tediyenin hazır bulunan son taksitinden başka bir tediye borcu bu sene için kalmamış gibidir. Fakat, bu tedbirin asıl tesiri, mühim tesiri gelecek sene daha ziyade görülecektir.

Büyük Millet Meclisinin yeni bütçesini tatbik etmek bize nasip olursa sene başı ilk işimiz bütün vekâletlere ve bütün teşkilâtlara dövis bütçesi tebliğ etmek olacaktır. Bu seneler den mukavelelerle devredilecek tediyeler başta, tediye ettiğimizden daha fazla gelir temin edecek işler onun arkasında olacaktır. Bunların haricinde herhangi bir haricî tediye heyeti vekilede evvelâ tetkik edilmek icap edecektir. Semereli işlerin dövisleri de tabiî heyeti vekilenin kararile tatbik olunabilecektir. Gelecek sene için bu tedbirlerin tesiri nekadar mühim olacağını tasavvur etmek müşkül değildir.

Efendiler, şimdi iktisadî açığın girift olan, güç olan asıl millî kısmına geliyorum. Devlet hayatında olduğu gibi millet hayatında da kendi menbaına, yani istihsaline kifayet etmek endişesi, işte asıl büyük tedbir budur. Millet, kendi istihsalinden fazla sarfetmiyecek, kanaatkâr bir hayata girmek mecburiyetindedir. Size yakında millî tasarrufu daha ince ve isabetli mütaleaya yarayacak bazı rakkamlar getireceğiz. Fakat, ehemmiyetsiz bir misal olmak üzre şimdi haber verelim ki bu memlekette sene de beş milyon liralık kahve ve iki milyon liralık çay içilmekte dir. Geniş ormanları ile meşhur, henüz demiryolu uğrağı olmıyan bir şehrimizde elektrik tesisatı için lâzım olan direkleri demir olarak harice ısmarlamışlardır.

Eğer istihsalâtımız kifayet etmiyorsa ve çalışkan vatandaş ekmekle kahve arasında muhayyer kalacaksa onun kahveyi terc ih edip dermansız düşmemesi için güçümüz yettiği kadar kuağına bağıracağız. Güzel lâvanta sürünmüş ince ipekliler içinde Türk kızlarının cılız ve ciğeri çürümüş bir hale gelmesine muvafakat etmiyeceğiz. Anadolu dağlarının sarı çiçeklerini başına takarak gürbüz vücutla cephane taşıyan anaları gibi kızlarımızın sağlam vücutlu ve yerli ipeklerile dağ çiçeği kokusunu dalgalandırarak her şeyden evvel kuvvetleri, kanaatkârlıkları, tasarruflarile kendi yuvalarını yılmaz kaleler gibi sağlamlaştırmalarını istiyeceğiz.

Millî tasarrufata başlarken evvelâ kızlarımızın vazifelerinden bahsetmem pek tabiîdir. Çünkü bir yuvaya millî tasarruf ve kanaatkârlık bir defa kadının dikkati ve tekayyüdü ile yerleştikten sonra erkeğin buna mukavemet edebilmesi mad deten mümkün olacaktır. Binbelâya karşı koyan, bin musibeti ezip yenmek ile meydana çıkan millî mevcudiyet mahza millî maişeti tanzim edememek yüzünden tehlikeye düşürülmiyecektir. Aklı eren bütün vatandaşların şuurunu uyandırmak ve bu uğurda devletin bütün kuvvetlerini harekete getirmek kat'î kararımızdır. Nazik bir mevzuun bütün taraflarını anlatmış olmak için şunu ilâve etmeliyim ki, sözlerimde mukavelâtın itibarını sarsacak ve vatandaşlara haricî mallara karşı cebrî ve telkini boykot ilham edecek bir mana yoktur. Böyle teşebbüslere şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da aslâ müsaade etmiyeceğiz. Bilinmelidir ki milletlerin münasebeterini tanzim eden muahedeler milletler arasında alış veriş temin ettiği için millî kazançta temin edecek olan başlıca çarelerdir. Devletin ittihaz edeceği tedbirleri medenî bir devletin hukuku dahilinde bulunan tedbirlerden alıyoruz. Millî tasarruf, yerli mal istihlâki gibi ted birleri şuurlu yaşamak istiyen her müstakil milletin düşündüklerinden, yaptıklarından se çiyoruz. Kezalik millî iktisat muvazenesinin samimî arzularından ihtikârları ve dahilde fiat muvazenesinin lehlerine ihlâli için ümit çıkarmak istiyecekleri, umduklarından mahrum etmeğe çalışmak mühim bir meşgalemiz olacaktır. Millî iktisadı kifayetsiz olarak hayat sürükliyen mille çiğerlerini mütemadiyen kendini yiyen bir vücut halindedir. Yaşamak kudreti, her ölcüyü aşacak kadar sağlam ve temelli olan Türk Milleti kendi kendini yemek vaziyetine aslâ düşmiyecektir. Bu uğurda Büyük Millet Meclisinin alabileceği tedbirler ve memleketten icap ederse istiyebileceği fedakârlıklara, fergatlara ancak ahmaklar hudut tasavvur edebilir.

İşte efendiler, millî parada iktisadî kifayet amili üzerinde düşündüklerimiz ve kararlarımız bunlardan ibarettir. Bu seneki buhrana geçici bir amil olan fazla eşya ithali şimdiden tesirini kaybetmeğe başladı. Son iki aydaki ithalât geçen senenin ayni aylarına nisbetle hemen yarıya yakın derecesinde düşmüştür. Devlet bankasının tesisine ve mahiyetine dair bazı malûmatı da şimdiden vermeği faydalı görüyorum. Bu bankanın sermayesi şimdilik millî para üzerine vücuda getirilecektir. Bu bankanın bütün vatandaşların emniyetine, Büyük Millet Meclisinden çıkacak hususî bir kanuna istinat etmesi, sermayesine milletin ihtiyarî olarak iştiraki için aksiyonların arzedilmesi musammemdir. Bankanın vazifeleri bununla tayin ve ilân olunacaktır. Fakat anlıyanlar tabiî görsün, hayale kapılanlar hayret etsin, şimdiden söyleyeyim ki bankanın ilân olunan ilk vazifeleri arasında millî paranın altın üzerinden tespiti kaydı bulunmıyacaktır. Altın üzerinde millî paranın tespiti bütçede, devlet mübayaatında, millî iktisadiyatta ve bütün vatandaşların tasarrufatında düşünülmüş tedbirlerin neticesi olarak yapılacaktır. Bunu hükûmet, Büyük Millet Meclisi ve bütün millet hazırlıyacaktır. Bu hazırlıklar' millî paranın kıymetinin tecrübelerle yerinden oynamaz bir hale geldiğini göstere cektir. Fîli istikrar denilen bu netice hasıl olduktan sonradır ki kâğıt paramıza karşılık vaz'ı gibi binnisbe çok kolay bir tedbire sıra gelecektir.

Devlet bankasının tesisile katedeceği mesafeler hakkında herşeyi söylemiş oluyorum. Millî paradan bahsederken bütün milletin el birliği ile çalışmasını lüzumlu gösteren mevzulara temas ettik. Hakikatta sade bir işe değil, zorlu bir işe girmiş olduğumuzu biliriz. Fakat, zor netice elde etmekten zevkalan sportmen gibi bu milletin birikip kalmış zorlu işlerini başarmaktan zevk duyan millî mücadeleciler ruhunu bütün tazeliğile muhafaza ediyoruz. Eğer bu işler her rast gelenin derhal yapabileceği şeyler olsaydı başarabilmek için Büyük Millet Meclisi idaresini beklemeye hacet kalmıyacaktı.

Beyanatımda zaif idrakli ve ya zaif imanlı olanın gözüne gestirmiyeceği yahut bedbinlikle göz önüne alabileceği şeyler bulunabilir. Böyle kendini aldatmak istiyen zaif yaradılışlara büyük devlet ve millet meselelerini sır olarak tutmak ve hakikî tedbir yerine tılsımdan bahsetmek daha ziyade yaraşır. Ancak, yetişkin hür milletlere millî tehlikeler ve millî tedbirler haykırılabilir. Yetişkin, hür büyük bir milletin idaresinde mesuliyet sahibi olan vatandaş gibi vaziyetten, tehlikeden, tedbirden, icabında fedakârlıktan, göz diktiğimiz hedef karşısında birçok ileri geri dalgalanmaktan, fakat sönmez tükenmez azmi kimmetten ve behemehal kazanılacak kat'i muzafferiyetten bahsolunabilir. Büyük Millî mücadelelerde zafere giden yolun başında ruhların emniyeti ve bizzat kendi mevcudiyetinin sağlamlığına itikat edilmesi vardır. Osmanlı imperatorluğunun inhitat devrelerini ve son denılerini mühürleyen şey aklı erer ve münevver geçinelerin ve mesuliyette bulunanların her iş başında biz bu işin hakkından gelemeyiz vehminde olmalarıdır. Bu kanaat onların şahsı kudret ve faaliyetlerini ilk andan kemirirdi. İlk müşkilât ile her mücadelenin tabiatından olan devir devir aksi tecelliyat derhal maglubiyeti nefislerinde iman haline getirirdi. Her millî mücadelede hazır olan en büyük cevher, ya ni milletin kendisi ise ilk anda onlara itimadını kaybeder, yardımını esirgerdi. Bundan daha tabiî ne olabilirdi?

Şimdi biz size millî mücadelecilerin, ilk halk idaresi adamlarının kanaatı ile söyliyeceğiz. Ne kadar zorlu ve çetin olursa olsun hiç bir millî meselenin halli millî şuurun ihatası haricine çıkacak kadar sarp değildir. Her şeyden evvel fertçe ve devletçe birbirimize guvenerek ve birbirimize yardım ederek ve dayanarak bu yeni mücadeleyi, millî para, millî iktisat, millî tasarruf mücadelesini behemehal başaracağımıza itimat etmeliyiz kat'i neticeye varıncaya kadar millî paranın ileri geri göstereceği dalgalardan aslâ ürkmemeliyiz, aslâ ürkmiyeceğiz, aslâ yılmıyacağız.

Bu kürsiden millet vekillerinin huzurunda kat'i kanaatla beyan ve ilân ederiz ki millî parayı muhafaza edenler aslâ kaybetmiyecekler behemehal kazanacaklardır.

İşte efendiler, büyük bir millî meseleyi izaha çalıştık. Bu meseleyi kat'i muvaffakiyetle neticelendirmeği muhakkak görüyoruz. Eğer bu mücadeleyi bize emanet edecek iseniz bunu itimadınızla göstermenizi rica ederiz."

İsmet paşa hazretlerinin beyanatları müteaddit defalar şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Başvekil hazretlerinin nutuklarını müteakip Eskişehir meb'usu Emin, Kütahya meb'usu Besim Atalay beyler söz alarak hükümetin büyük bir isabet ve takdir ile giriştiği bu mücadeleye bütün milletin müzahir olacağını söylemişlerdir.

Besim Atalay bey, milleti zaferden zafere götürenlerin bu yeni mücadelede de muzaffer olacaklarını kaydederek sözlerine (yürü paşa, halk ta, halk ta gönüller de sizinlebaberdir) diye nihayet vermiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Bundan sonra araya müracaat edilmiştir. Reylerin tasnifi neticesinde reis Kâzım paşa hazretleri mevcut 243 reyin ittifakile hükümete beyanı itimat edildiğini bildirmiştir.

Alkışlar arasında kürsüye gelen başvekil İsmet paşa hazretleri: "Kat'î muvaffakiyet için zerre kadar şüphe etmeyiniz" buyurmuşlardır.

Meclis Cumartesi toplanacaktır.

Son Haberler

Ali Cenani B. Tarabulusta imiş

ADANA, 12 (Hususî) Ali Cenani bey Trablo Şamda olduğu burada katiyetle şayi olmuştur.

Dahiliye vekili şehrimize geldi

Yalovada bulunmakta olan Dahiliye vekili Şükrü Kaya B. dün gece geç vakit şehrimize gelmiştir.

Mühim bir tekzip

ANKARA, 12 - (A. A.) — Yarın gazetesinin bu günkü nüshasında baş vekilimizin riyaseticümhur muavinliğine intihap edileceği hakkında bir haberin intişar ettiği görülmüştür. Teşkilâtı esasiye kanunumuz buna müsait olmadığı gibi, böyle bir intihap ve bu intihabın teşkilâtı esasiye kanununda istilzam eylediği tarzda bir tadilin mevzuubahs olmadığını en kat'i sürette bir def'a daha tekzibe Anadolu ajansı salâhiyettar bulunmaktadır.

Millî tasarruf cemiyet teşkiline karar verildi

ANKARA, 12 - (A. A.) — Büyük Millet Meclisi reisi Kâzim paşa hazretlerinin riyasetlerinde bir millî tasarruf cemiyeti teşkiline karar verilmiştir. Aldığımız malûmata nazaran bütün meb'uslar bu cemiyete dahil olacaklardır. Cemiyetin vazifesi irşat ve tenvir suretile millî tasarrufu temindan ibarettir. Büyük Millet Meclisi reis vekili Hasan (Trabzun) Rahmi (İzmir) Celâl (İzmir) Fuat (Kırklareli), Yusuf Kemal (Sinop), Saffet (Erzincan), Besim Atalây (Kütahya), Reşit Saffet (Kocaeli), Beylerle Ziraat ve emlâk ve eytam bankası umum müdürleri Şükrü ve Hakkı Saffet Beyler yarın öğleden sonra Millet Meclisinde reis Kâzim paşa hazretlerinin riyasetlerinde toplanarak cemiyetin nizamnamesini izhar edeceklerdir.

a-,jnEücaulmb(ıHrrub

Atina sefiri gidiyor

Atina sefirimiz Enis beyin mezuniyeti hitam bulmuştur.

Mumaileyhin Pazar günü mahalli memuriyetine hareketi kuvvetle muhtemeldir.

Sebep anlaşıldı

Kunduryotis filo meselesinden istifa etti

ATİNA, 12 (Apo.) — Dün siyasi fırkalar reisleri reisicümhur namzedini irae için Venizelosun riyasetinde toplanmışlardır M. Venizelos bu içtimada Zaimisin namzetliğine itiraz vaki olduğu ve yahut namzetliğini ademi kabulde ısrar ettiği takdirde M. Kafandarisin namzet gösterilmesini teklif etmiştir. Muhtelif fırka reisleri söz aldıktan sonra liberal fırkası riyaseti cumhur meselesini istediği şekil ve surette hallü fasıl için M. Venizelosa selâhiyeti tamme ve vasıa vermeğe karar vermiştir. M. Zaimis reisicümhur intihap edildiği takdirde âyan riyasetine harbiye nazırı Sofulis intihap olunacaktır.

ATİNA, 12 (Apo.) — M. Kundu riyotisin bahrî inşaat programında kabine ile arasında hasıl olan ihtilâftan dolayı reisicümhurluktan istifa ettiği şayiaları salâhiyettar mahafil de tekzip olunuyor.

Kim olacak

ATİNA, 12. A .A. — M. Venizelos, reisicümhurluğa namzetliğini köymaktan imtina etmiştir. Siyasî mahafil, M. Zaimis'in kazanması ihtimalinin fazla olduğu fikrindedir. Halkçılar, intihabata iştirak edeceklerdir.

ATİNA, 11 A.A. — Yeni reisicümhur intihabı için teşrii heyetin içtimaa davetini natık kararnameler resmî ceridede intişar etmiştir. Derpiş edilen namzetler arasında ceneral Dusmanis ile ceneral Metaksas da vardır. M. Venizelos, kendisinin de namzet gösterilmesini kabul etmemiştir.

Darülfünun divanı dün beş saat süren heyecanlı bir içtima yaptı. Fakültelerden sorulan noktalar ne dir?

Kürsülerin tahdidi meselesi ne oldu?

Dün kat'i karar verilmedi. Divan tekrar toplanacak

Dün ne görüşüldü?

Beş fakülteden bazı noktalar sorulmuştur

Divan pazartesi günü toplanacaktır

Darülfünun divanı dün Darülfünun Emini Neşet Ömer beyin riyasetinde içtima etmiştir.

Divan saat 3 te toplanmış ve 5 saat süren heyecanlı ve münakaşalı bir içtimadan sonra 8 de dağılmıştır. Dünkü divan toplanmasında her fakülte müderrisler meçlisince tesbit edilen kürsü adetleri üzerinde görüşülmüştür. Her fakülte müderrisi kendi fakültesinin kararını müdafaa etmiştir. Di-

Darülfünun divanı içtima halinde

Tahir B.

Hamit B.

vandan sonra Darülfünun Emini Neşet Ömer B. kendisile konuşan gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— Divanın bugünkü içtimaında fakültelerce tanzim edilen kürsüler etrafındaki projeler üzerinde umumî surette komşuldu. Divan Tıp, Fen, İlâhîyat ve Hukuk fakültelerinden bazı noktaların istizahına lüzum gördü. Bu istizahlar kürsülerin ilga, ilhak veya tevhidine dairdir.

Divan pazartesi günü tekrar toplanarak fakültelerin bu noktalara verdikleri cevaplar münakaşa edilecektir.

Hukuk fakültesi meclisi müderrisini pazar günü toplanarak Divanın rüallerine cevabını verecektir.

Ancak öğrendiğimize göre divan kürsülerin tahdidi meselesinde tam bir isabet görülemediği için bu dört fakülteden iştizahta bulunmak lüzumunu hissetmiştir.

Dünkü mishamızda Fen fakültesine ait olarak yazdığımız "Bir takım müderrisler bu kürsüler tahdid meselesinin birden bire lâyikile münakaşa edilmediğinden, acele olarak tesbit olunduğundan müştekidirler" şeklindeki neşrîyatıhız divanin şu kararile teeyyüt etmiş oluyor. Filhakika bu meselelerle yakından alâkadar bir zat bilhassa Fen fakültesindeki ademî hoşnudiyi şu suretle izah etmiştir:

— "Fakülte meclisi birinci içtimamda okutulan her dersin kürsü olarak tesbitine karar vermiş ve bilâhare riyasetin gördüğü lüzûm üzerine bazı dersleri kürsü olarak tesbit etmiştir. Bilhassa Fransadan başka dünyanın her tarafında kürsü olarak kabul edilen hendesei tahliliye ders ve bilâkis muavin ders olarak okutulan "riyaziyatı umumiye kürsü olarak kabul edilmiştir." Öğrendiğimiz şu haber Fen fakültesinin tesbit ettiği resmî proje ile teeyyüt etmiştir. Çünkü meclis hakikaten hendesli tahliliyeyi ders olarak kabul etmiştir.

At mezbahası

At eti yenir mi yenmezmi

Hâmit ve Esat B. ler ne diyorlar

At eti kesilip kesilmemesi ve kesilmesi icap ederse bunun için bir mezbaha açılması lâzım gelip gelmeyeceği hakkında zaman zaman bazı dedi kodular ortaya atılmaktadır. At eti kesilmesi fikrini terviç edenlerin başında himayei hayvanat cemiyeti gelmektedir. Bazı kimseler de esasen şehrin kenar mahallelerinden bir kısmında gizli olarak at eti kesildiğini ve bilhassa bu eti Tatarların yemekte olduğunu ileri sürerek atların da fenni bir tarzda zebhedilerek alenen satılması muvafık olacağı mütalâasını ileri sürmektedirler. Halbuki mesele ile alâkadar olanlar bu fikirlere iştirak etmemektedirler. Vakıa bazı taraflarda gizli at kesilmektedir. At eti kesilmesi veya yenmesini me-

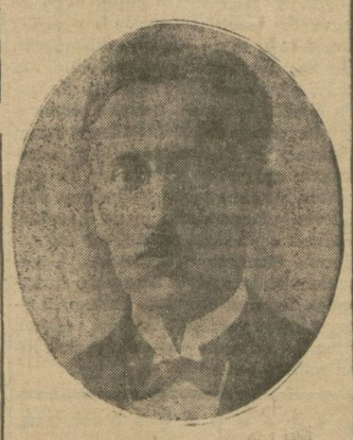

Hâmit B.

neden bir madde de yoktur. Fakat gizli zebhiyat memnu olduğu içindir ki gizli at kesenler de takip edilmektedir. Daha sonra pek çok kimseler de at eti yenmesini muvafık bulmamakta ve bunun için de sebepler göstermektedirler. Bu meyanda ne düşündüğünü öğrenmek istediğimiz Emanet muavini Hâmit B. bir muharririmize:

"— Bilmem ki buna neden ihtiyaç olsun. Hem öyle kesecek kadar fazla atlarımız mı var? Daha sonra lezzetine, yenmesine alıştığımız etlerden başka et aramağa ne lüzum var?" demiştir.

Emanet baytar müdürü Esat B. ise bu hususteki düşüncesini şöyle izah etmiştir.

— "Bu, himayei hayvanat cemiyetinin ortaya attığı bir fikirdir. At kesilsin dendiği gibi kedi de kesilsin denebilir. Bunlara cevap vermek pek uzun tetkikat ve münakaşai fenniye neticesinde kabil olabilir. Bunlar fennî meselelerdir. Tetkiksiz ve münakaşasız hiç bir şey söylenemez,,.

Petrol madeni

Con Ahmet B. gene kapıları aşındırmağa başladı!

Ahmet Beyin bulduğu madende neft var ama bir az daha derinliğe gitmek lâzım

Meşhur devridaim makinesi mucidi Con Ahmet B. son günlerde kendisinden tekrar bahsettirmeğe başlamıştır. Con Ahmet B. bu defa bir mucit ve ya bir muhteri gibi karşımıza çıkmıyor. O şimdi daha müspet bir sahada çalışmaktadır. Verilen malûmata göre Con Ahmet B. Anadoluda bir petrol madeni keşfetmiş bulunmaktadır. Bu petrol madeni, söylendiğine bakılırsa Gedizle Uşşak arasındadır. Con Ahmet B. devridaim makinesinden ümidini kesince işi madenciliğe dökmüş, dağ tepe demeyip maden aramağa başlamıştır.

Con Ahmet Beyin bundan bir sene evvel Afyon civarında bir antimuvan madeni keşfederek intifa hakkını mühimce bir para mukabilinde sattığını bir aralık gazeteler yazmıştı. Con Ahmet Bey, bu kazanç yolunu bulunca maden kâşifliğine dört elle sarılmış ve artık asıl işi olan saatçılığı bırakarak rasgeldiği yerde maden aramağa başlamıştır.

Con Ahmet Bey nihayet bundan birkaç ay evel elinde birkaç külçe madenle Afyona dönmüştür. Con Ahmet Beyin getirdiği bu maden ince safhalar halinde, kolaylıkla kırılabilir, kül renkli madendir. Madenin hususiyeti, ihtirak kabiliyeti bulunması ve yandıktan sonra petrol kokusuna benzer bir koku neşretmesidir. Maden yandıktan sonra üzerinde bir is tabakası husule gelmektedir. Con Ahmet Bey bu madenlerden aldığı nümuneleri Istanbula getirmiş ve madenden anlyan kimselere göstermeğe başlamıştır. Bunlar madenin ne olduğunu anlıyamamışlardır. Ahmet Bey bunun üzerine burada mümessillerile tanıştığı bazı şirketlerle münasebata girişerek topladığı madenden nümune göndermiştir. Bu nümuneler tahlil edilmiş ve neticede %10 miktarında neft bulunduğu anlaşılmıştır. Ancak bu neft şimdilik kabili istifade değildir. Gelen cevapta madenin daha derinlerde taharrisi lüzumundan bahsedilmiştir.

Diğer taraftan Con Ahmet Bey, madenini İstanbul Darülfünunu Arziyat Enstitüsünde tahlil ettirmek teşebbüsünde bulunmuş ve maden burada alâkadarlardan bir zat tarafından tahlil edilerek ayni neticeye varılmıştır.

Con Ahmet Bey, bir kaç gü denberi müessese müessese dolaşmakta ve topladığı diğe madenlerden bahsederek cinslerini tayine çalışmaktadır.

Söylendiğine göre Con Ahmet Beyin elinde bir kaç mader nümunesi daha bulunmaktadır.

Mücadele edilecek

İngiliz lirasını hâlâ yükseltmek isteyenler var..

İngiliz lirası dün borsada 1020 kuruşta açılmıştı.

Dün talep biraz fazla idi. Tterlin temevvüçler göstererek ini çıktı. Bir aralık 1027 kuruş on paraya kadar yükseldi ve akşam üstü 1024 kuruşta kapandı.

Dün sabah borsa açılınca bazı acenteler İngiliz lirasını hâlâ yükseltmek gayret keşliğini gösterenler olmuştur. Çok yüksek fiatlardan açmağa teşebbüs ettiler. Fakat muvafık olamadılar saat on buçukta İsterlin üzerinden ilk muamele 1020 kuruşta oldu. Bundan sonra İsterlin yükseldi ve evelki günkü fiati olan 1024 kuruşta kapandı. Altın dün evelki günkü fiatını muhafaza ederek 900 kuruşta, Liret 9,10 kuruşta kapandı.

Dün borsada yapılan alım ve satımlar sıkı bir teftişe tabi tutulmuştur.

Bir muharririmize Maliye müsteşarı Ali Rıza Bey dünkü borsa vaziyeti hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— "İngiliz lirasını borsada bugün yüksek açmak istediler. Fakat buna muvaffak olamamışlardır. İsterlin dün evelki gününe nazaran dört kuruş eksikle 1020 kuruşta açıldı. Arz ve talep kaidesinin bir tabiî neticesi olarak talep biraz çokça olduğundan düşmiyerek dünkü fiatta kapandı. İsterlin dün düşmeğe devam etmedi. Fakat İsterlinin tenezzülü hakkındaki kanaatlarımız değişmiş değildir.

Evelki gece nezdimde içtima eden banka mümessilleri bir içtima daha yapacak değildir.

Banka direktör ve mümessillerinden geçen senelerin karbiyo ihtiyacları, paramızın istikrarı hakkında düşündüklerini sodruk.

Bunların cevaplarını hesaplarını tetkik ederek bize bildirecekler. Bankalar normal vaziyete İngiliz çıkarmağa devam ediyorlar."

Ali Rıza B. daha bir müddet şehrimizde kalacaktır.

Borsa meclisi dün akşam içtima ederek şehrimizden transit olarak geçecek mallar hakkında bankaların istediği İngiliz hakkında görüşecekti. Fakat ekseriyet olmadığından meclis toplanamamıştır.

Yerli malı seferberliği

Hükûmetin mesaisi her tarafta hararetle karşılandı

Millî fabrikalar taksitle yerli malı vermektedir

Yarli mallar hakkında ki cereyan gün geçtikçe ilerlemektedir. Hükûmetimizin bu hususteki mesaisi şimdiden hasnü tesir icra etmiştir.

Millî fabrikalar, bilhassa Sanayi ve Maadin bankası fabrikaları tarafından memurin ve mektep talebesine fiatlerde iskonto yaptığı gibi taksitle de yerli malları verilmektedir.

Sanayi ve Maadin bank... yerli malların tamimi için azamî fedakârlığı yapmağı kararlaştırmıştır. Yeni yerli mallar pazarı açıldıktan sonra bu faaliyet tezyit edilecektir. Yaptığımız tahkikata nazaran şehrimizde yerli malı satışı bilhassa mensücat üzerinde son aylar zarfında artmıştır. Dün bu hususta şehrimizin tanınmış bir erkek terzisile görüştük bize şunları söyledi:

— Yerli kumaşlar Avrupa kumaşlarından fazla kullanılıyor diyemeyiz. Fakat memnuniyetle söyleyelim ki yerli mallara rağbet tedricen artmaktadır. Yerli kumaş . diyince kaba bir kumaş aklâ getirilmemelidir. Bunlar her cihetten ecnebî kumaşlara tefevvuk edecek bir nefasettedir.

Yerli kumaşlarımızın çeşitlerini çoğalttık, Müşterilerimize daha ziyade bunları tavsiye ederek rağbeti tezyide çalışıyoruz.

Meclis reisi

Kazım Pş. Hz. Istanbula geliyorlar

Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım paşa hazretleri önümüzdeki pazartesi günü şehrimize müteveccihen Ankaradan hareket edecektir. Meclis reisimiz şehrimizde bir müddet kalacak ve ondan sonra bir seyahat yapacaktır. Kâzım paşa hazretlerinin bu seyahatı garbî ve cenubî Anadoluda yapılacak ve 2 ay kadar devam edecektir.

Meclis reisimiz şehrimizde 15 gün kadar ikamet buyuracaklardır.

Darulaceze Baş hekimliği

Darül'âceze Baş hekimliğine Dr. Tevfik Akif Bey tayin edilmiştir. Tevfik Akif Beyin memuriyeti tastik edilmiş ve mumaileyh vazifesine başlamıştır. Aldığımız malûmata göre Darül'âczede bazı ıslâhat mu tasavverdir

Nişan Merasimi

Sarıkamışta Dokuzuncu fırka Levazım Reisi Kaymakam Tevfik Beyin kerimesi Fadıla Tevfik hanımla Çengel köy Askerî Orta Mektep Tedrisat Müdürü Ali Suat beyin Mahdumu Tayyare Fabrikası sitajyerlerinden Nimet Suat beyin nişanlanma merasimi bugün saat on dörtte Kadıköyünde Sakız Ağacı 14 No hanede İcra edilecektir. Tarafeyne Saadetler temenni olunur.

İktısadî H.

Japonyaya gönderilecek eşya

Ticaret odasının Japonyada Ozaka şehrinde açılacak sergiye göndereceği eşya dün gidecekti.

Japon vapuru vaktinde yetişemediğinden eşyalar Pazar günü gönderilecektir.

—o—

Japon sergisi müdürü

Japon ticaret sergisi müdürü M. Bendu Japonyaya gitmiştir. M. Bendu Japonyadan sergiye yeni eşya nümuneleri getirecek ve şimdiye kadar yapılan siparişler hakkında fabrikalarla temas edecektir. Japon sergisi ümit edildiği kadar iş yapamamıştır. Bunun sebebi piyasada gümrük tarifeleri münasebetile fazla mal gelmesidir.

Japon malları bu yüzden alıcı bulamamıştır. Vakıa ufak bazı siparişler olmuştur. Bilhassa porslen ve pamuklu mallar üzerinde sergi idaresini memnun edecek bir kaç satış vardır.

* * *

Kambio Borsası 12/12/929

İSTİKRAZLAR		
İstikraz dahili	095	00,50
Düyunu muvahhide	191	00
İkramiyeli demir yolu	6	50

SENETLER		
İş Bankası	12	00
Anadolu demir yolu	24	65
İ. Tramvay. Ş.	73	50
İ. E. S. Şirketi		22,00
İ. Su Şirketi	39	50
İ. Tütün A. Ş.	11	85
İ. Değirmen Ş.		30,00
İ. Değirmen Ş.	5	30
A. Çimento Ş.	31	50
İ. Telefon Ş.	28	75
Ş. M. Ecza Ş.	4	75
Ş. Havriye	18	00

TAHVİLAT		
Anadolu D. Y.	1. T.	3750
	2. T.	37.50
	3. T.	40 00
Tünel şirketi		4,55,00
Elektrik şirketi		4 35,00
Rıhtım Şirketi.		17 30
H. Paşa liman şirketi		—

ÇEKLER					
Londra	1024	00,00	Newyork	0,47	68,75
Paris	12	00,11	Atina	36	34.00
Cenevre	2	45,00	Roma	09	10,00
Bükreş	25	00,00	Amsterdam	01	17,75
Brüksel	3	40,25	Sofya	65	75,00
Prag	16	02,50	Berlin	1	99,00
Viyana	3	38,25			

Vapurların tamir ücretleri pahalı mı?

Türk vapurcuları limanımızda vapur tamir işlerinin pahalılaştığından Ticaret Odasına şikâyette bulunmuşlardır. Bu yüzden bir vapur kumpanyası iki vapurunu Pire limanında tamire göndermiştir.

—o—

Bir aylık ihracat

Ticaret borsası tarafından yapılan istatistiklere göre Teşrinisani ayı içinde şu cins ve miktarda ihracat olunmuştur. 1312 çuval ceviz, 1249 çuval fasulye, 308 çuval fındık, 400 çuval yulâf, 1048 çuval kuşyemi, 828 çuval keten tohumu, bundan başka 210 sandık afyon, 438 adet av derisi, 4205 balya tiftik, 2008 balya yapağı hariç memleketlere sevkedilmiştir.

Bir bahriyelinin icadı

Mütekait bir bahriye zabiti Zoklender isminde bir âlet icadetmiştir Bu âlet bir nevi takvimdir. Elli sene zarfında ayları, günlari, saatları bildirmekte ve o günler içinde yıldızların mevkilerini göstermektedir. Meselâ beş sene sonra bilfarz pazar gününün, o ayın kaçına tesadüf edeceğini, ve o gün içinde yıldızların mevkilerini tayin edecektir. Bu âlet, mücidinin iddiasına göre bahriyede büyük işler görecekmiş.

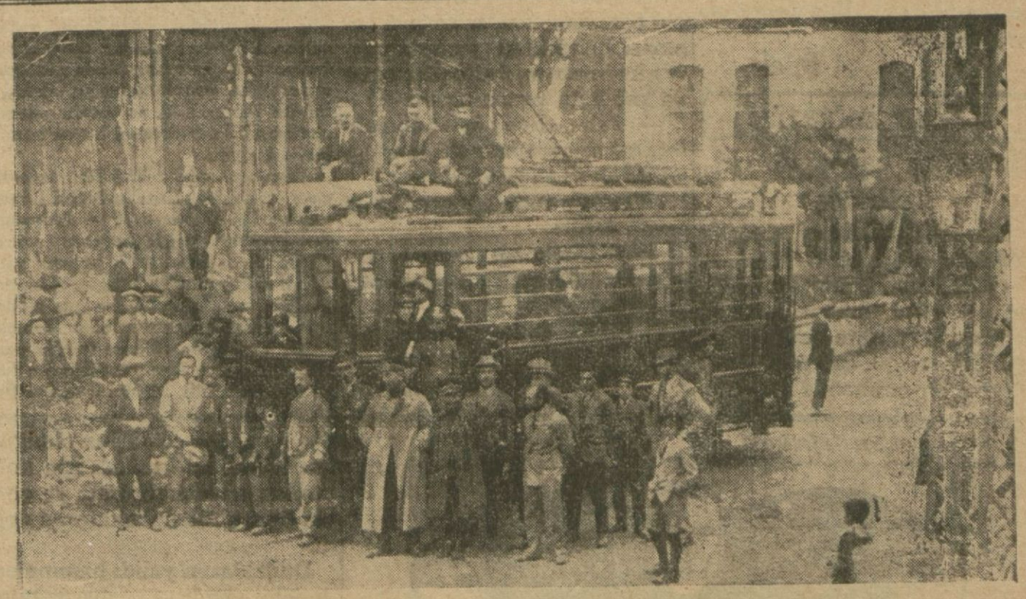

Yeni tramvay hattı açıldı

Üsküdar-Haydarpaşa ve Baglarbaşı-Haydarpaşa hattı parlak merasimle açılmıştır

Üsküdar - Haydarpaşa ve Bağlarbaşı - Haydarpaşa tramvaylarının resmi küşadı dün parlak bir surette yapılmıştır. Üsküdar bu münasebetle bayraklarla donatılmış, havanın soğuk ve yağmurlu olmasına rağmen caddeler kesif bir kalabalıkla dolmuştu. Küşat resmi saat 16,45 de Bağlarbaşında yapıldı. Merasimde vali vekili Mureisi Emin Ali bey, Polis müdühiddin bey, şirket idare meclisi reisi Şerif bey, vilâyet ve emanet müdüranı, erkânı matbuat davetli olarak bulunüyordu. Vali Muhiddin bey merasimden evvel bir nutuk verdi ve Üsküdarın umranına doğru atılan adımların en esaslısını teşkil eden bu resmi küşadın hayırlı bir mükaddeme teşkil ettiğini söyledi.

Muhiddin bey kısa nutkundan sonra hattın üzerine gerilen kurdeleyi kesti. Muhiddin beyden sonra Emin Ali bey bu hattın ne büyük gayretlerle vücude getirildiğini izah etti. Davetliler bilâhara bu hat üzerinde işleyen ilk tramvaya bindiler ve Haydarpaşaya kadar gittiler, Haydarpaşadan avdette Doğancılar parkının önünde tevakküf edildi ve Cümhûriyet Halk fırkasında hazırlanan büfeden çay ve pastalar ikram edildi. Hat bugünden itibaren halka açılacaktır.

Fikir ve Mizah

Milliyet

ASRIN UMDESİ "MİLLİYET,TİR
13 Kânunuevel 1929
İDAREHANE—Ankara caddesi. No 100
Telgraf adresi: Milliyet, Istanbul
Telefon numaraları:
Istanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRTLERI

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
2 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen ilânlar alt işler için müdüriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 10 en az 5 derece idi. Bugün rüzgâr poyraz eseck hava bulutlu olacaktır.

FELEK

O saatla..

Dün gece bir sinemadan çıktım ve iki arkadaşla birlikte bir çay salonuna gitmek istedim ... O saatlar Beyoğlunun en güç seyrüsefer edilen saatidir: O saatta Belediyeciler daha az görür ve otolar daha çok koşarlar. Herkes ya yol yahut binecek bir şey aramak için hızlı hızlı yürür. Yalnız bir sınıf halk vardır ki önünde ve ardında geçen bu faaliyete bigânedir: O yalnız eve biraz daha geç dönmek için ayak sürür..

İşte dün gece bunlardan bir gruba rast geldim. Dört kişi kol kola girmiş ve yaya kaldırımını kaplamışlardı. Yol bulmak için araba yoluna çıkıp önlerine geçmek lâzımgeldi: Yanımda ki arkadaşlardan biri dedi ki:

— kardeş! Şunlara bak! Yolcu değil ki! Otuz üçlü tespih!

Hakikaten böyledir. Bir birine bağlı olarak yolu kaplayan ne ne bağlı olarak yolu kaplayan ne çok saygısız vardır ...

DOSTUM İYİ AMA!

Dünki Milliyet'te dayak hakkında yazdığım satırlara cevaben şu mektubu aldım:

Dostum,

Dayak hadiselerinin önüne geçilmesi için dayak atmayı değil dayak yemeyi men'etmeyi tavsiye ediyorsunuz; İyi dostum ama.. Hayat bahalılığının ve ihtikârin tevlit ettiği vaz iyete galiba bigânesiniz.

Âlem, yumurta, yağ, süt, et, sebze ve havyar yiyemiyor. Bari mani olmıyalım da dayak yesin! Her keseye elverişli şimdi bir o var! Hürmetler."

Traşçılara ilân

Malûm da ki bugün berberlerin kongrası olduğundan halk traşa muhtaçtır. Bilâ perva çalişabilirsiniz!

felek

Kulak misafiri

Hayatım vatmanların elinde

Mazhar Osman bey, şoförler hakkında ortaya bir lâf attı:

— İçlerinde sapıtmış olanlar var... aman dikkat!... dedi. Dedi ama ortalıkta birbirine karıştı. Şaka değil, can pazarı bu.. Rasgele bir otomobile bindiniz.

Şoför de meselâ aklı üzerine gelir gider takımdan çıktı. Arabasını hırsızdan mal kaçırır gibi, koşturmağa başladı. Nasıl, düşüncesi bile yüreğinize ürküntü veriyor değil mi? Haa... işte o ürküntü birkaç günden beri dikkat ediyorum belli başlı bir çok kimselerde peyda oldu.

Geçen akşam bir mecliste yine bu kabil şoförlerin bahşi geçti. Birçok kaza şekilleri, ve meselâ otomobilin bir ağaça çarpip parçalanması, tramvaya çarpması, hendekten yuvarlanması gibi korkunç ihtimaller ortaya konduğu sırada birisi:

— Yahu, diye söylendi. sahi ise, hayatımızı bu şoförlere nasıl emniyet edeceğiz?

Mecliste tuhaflardan birisi cevap verdi:

— Sizi bilmem ama benim için şimdilik telâşa mahal yok..

— Neden?

— Çünkü ben hayatımı vatmanlara tevdi etmişimdir...

Kulak misafiri

Küçük Hikâye

Ahçı dükkânında

Alphonse Allais anlatıyordu:

— Ben ucuz ve eğlenceli bir ahçi dükkânı buldum. Müşterilerinin çoğu ecnebidir vegelip geçici adamlar. Hepsi de şen, eğlenceli adamlar..

Geçen gün yemeğimi yerken, müşterilerden biri yirmi dört saat zarfında 1440 kilometre yer gittiğini ve bütün müşterilerine uğrayıp, mal sattığını anlatıyordu.

Gittiği yerleri tarif ediyor, nerelere uğradığını söyliyordu.

Dinleyenlerden biri itiraz etti Yirmi dört saat zarfında 1440 Km. yol gezilmezdi.

— Affedersiniz - dedi, siz ne satarsınız?

Öteki souk kanlılıkla cevap verdi:

— İstasyon memurlarına düdük satarım.

* * *

Başka bir gün de, başka bir şakaya tesadüf ettim.

Ahçı dükkânının bir köşesinde bir papaz oturmuştu.

Cebinin kenarından bir tesbihin ucu görünüyordu.

İçeriye bir müşteri girdi. Bir arkadaşına selâm verip oturdu.

İki arkadaş, bir birlerine göz edip papazın cebinden sarkan tesbihi gösterdiler.

Ne sihirdir ne keramet, el çabukluğu marifet! deyip, içlerinden biri papazın tesbihini aldı.

Biraz sonra arkadaşlar papaz la konuşmağa başladılar.

Söz din bahsine intikal etti.

Arkadaşlardan biri, itikadın aleyhinde bulunmağa başladı. papaz dedi ki:

— Ben de pek fazla mutekit değilim; Fakat bazı şeyler vardır ki inanırım.

— Ne gibi?

—Mesela annemden yadigâr kalan bir tesbih vardır. Ne zaman sokağa çıksam o tesbihi yanıma alırım. Uğrunu denemişimdir. İki cihan bir araya gelse, tesbihi benden alamazlar.

— Şimdi tesbih yanınızda mı ?

— Tabiî; hiç yanımdan ayırmam dedim ya.

— Demek şimdi yanınızda?

— Evet.

İki arkadaş bıyık altından gülüyorlardı...

Diğer biri:

— Bahse girin, dedi. Bahsı kaybeden iki şişe şarap ısmarlasın.

Tespihi aşıran ısrar etti:

— Tespihin yanınızda olduğuna emin misiniz?

— Eminim.

— Şu halde iki şişe şarabına bahse girelim. Ben tesbihin yanınızda olmadığını iddia ediyorum.

— Kabul!

— Bahsi kaybettiniz... Ismarlayın şişeleri. İşte tesbih.

Papaz souk kanlılıkla cevap verdi:

— Bahsi siz kaybettiniz. Elinizdeki kardeşinin uğursuz tesbihidir. Annemin tesbihi işte burada...

Ve elini koynuna sokup, başka bir tesbih çıkardı.

Ortaya iki şişe şarap geldi, güle söyleye içtiler.

M. M.

Mekteplîler müsabakası

Yalan ve hiyanet

30 uncu hafta 5 inciliğini Darüşşefaka lisesinden 164 Akif Remzi bey kazanmıştır. Bu yazı şudur:

İngiliz lirasının tereffüü üzerine «memleketin iktısadiyatı bir uçuruma doğru gidiyor.» diye safdil ahaliyi aldatan bir çok düşmanlarımız, içli, dışlı bir çok muarızlarımız akla gelmedik haberler çıkarıyor, efkârı umumiyeyi telâşa düşürüyorlar. Hükûmetin, gûya dahilî bir istikraz yapacağını ve Yunanistanda olduğu gibi evrakı naktiyeyi ikiye bölerek kıymetleri üzerinde oynayacağını söylüyor - ve hiç asıl ve esasa istinat etmeksizin - etrafa yayıyorlar. Paramızın gitgide düşmesine bu gibi tezviratın, yalanların da büyük bir tesiri olduğunu unutmamalıdır. Bu hiyanet şebekesinin tuzağına düşen bir çok vatandaşlarımızı uyandırmak lâzımdır. Gazetenizin - çok mühim bir hizmet olarak - bu işi Ankaradaki salâhiyettar bir zattan sorması ve hakikatı anlaması, bütün bu yalanlara, hiyanetlere set çekkecek mahiyettedir. Bu hainlerin er geç cezalarını bulacakları şüphesizdir. Milli imanımıza karşı yapılan bu sui kast, Ebucehlin kuyusu gibi, sahiplerini yutacaktır. Böyleleri nihayet iktısadî zaferimizin şaşaası karşısında gözlerini kapatmağa mahkûmdurlar. Çok iyi bilmek lâzımdır ki, bu vatan, gelecek asırların bile kudret ve hayat hamulesini taşıyor...

Yaşayışımızda, telâkkilerimizde basiret hakimdir. Cümhuriyetin vasfı mümeyyizi bu basiret ve ihtiyattadır. Unutmıyalım ki harpten sonra bütün cihan iktısadi bir buhran içindedir. Dünyanın en zengin hükûmeti olan Amerikada bile bu gün şiddetli bir borsa buhranı hüküm sürmektedir. Yeni gümrüklerin tatbiki üzerine fazla eşya ithal etmemizden hasıl olan tereffüü, İngiliz lirasının fırlayışını çok yakın bir zamanda hükûmet izale edecektir. Maliye Vekilinin bu haftaki beyanatı, bu itibarle kayte şayandır. Hükûmetin aldığı cezrî ve kuvvetli tetbirler sayesinde İngiliz lirası 1110 dan 1073 e düşmüştür. Bir kaç gün sonra eski vaziyetini alacağına hiç şüphemiz olmasın. Yakında Devlet Bankası da teşkil olunacağından paramızın kat'î istikrarı temin olunacaktır. Bütün bu deliller, memleketin umumi hayatında hiç bir gayri tabiilik olmadığını gösteriyor. Hainlerin, vatansızların menfi harekâtı iktisadî cephedeki müstakbel inkişafımızla akamete mahkûmdur. Gazetenizin bu hususiaki neşriyatı, Ankaradan beyanat almaları, halkımıza sirayet eden yanlış telâkkileri silmek itibarile haftanın - hiç şüphe yok ki - en mühim haberidir.

MILLIYETIN EĞLENCELERI

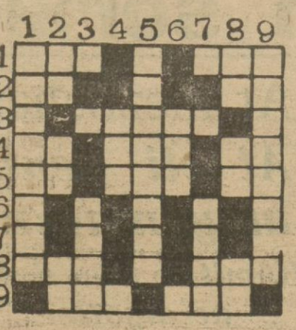

Bu günkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1.- Yükseltmek (3) Çanak (3)
2.- Nota (2) Nida (2)
3.- Aldanmış (5).
4.- ...Siz (2) Ağaç kolu (3) Su (2)
5.- Zaman (2) Vermek (3) Nida (2).
8.- Kaldırmak (3) Genişin aksi (3)
9.- Damarda akan (3) Düğmeli cıngırak (3).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1.- Yazın başlangıcı (8)
2.- Nota (2) Binme (2) Yama (2)
3.- Portakalı meşhur yer (4)
4.- Bayağı (3).
5. Başın enseden yukarısı (8)
6.- Yükseltmek (3)
7.- Bir hayvan (4).
8.- Nida (2) Nida (2) kırmızı (2)
9.- Kışın başlangıcı (8)

SİLİK ÇEHRELER
KLAYV BRUK

EMİL YENINGS'in
İlk sesli filmi
TAÇLI CANAVAR

ŞEHREMANETİ
HALKEVİ
Tepebaşı tiyatrosunda bu gün matine saat 15/30 da Yumurcak ve akşamı saat 21,30 da **3 perde** Nakledenler : M. Kemal, Nabi Zeu beyler her cmartesi akşamları için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Kadıköy Hilâl Sineması
GORİL
Mevsimin heyecanlı filimi 8 kısım tamamı biaden.

RADIO-PROGRAMI

(İstanbul ayarile)

İstanbul 1200 m. 5 Kw.
17.30 18.30 Saz heyeti. Borsa haberleri.
18.30 20.30 Jazz-band. Orkestra. Orkestra: Maasenet., Seonel. Bitoresque. Porel Valse Chopin. Prelude. Piano-solo Rabinotein Feramors. Tango orkestrası.

—o—

Belgrad 429 m. 2,5 Kw
19.— Kafe Moskovadan naklen konser.
21.— Millî tiyatrodan naklen (Faust) Operası.

—o—

Berlin-Köniksvusterhavsen 1635 m. 30 Kv.
13.— Gramofon
15.— Gramofon
17.30 Laypsikten naklen konser.
21.— Palyaço operası.

—o—

Büdapeşte 550 m. 20 Kw
10.15 Gramofon
16.45 Resim neşriyatı.
18.30 Sigan havaları.
23.10 Sigan havaları.

—o—

Bükreş 394 m. 12 Kw.
17.— Konser
17.30 Millî Musiki
21.45 Konser

—o—

Glâviç-Breslav 253 m. 5 Kw.
17.30 Breslavdan naklen konser.
20.05 Gramofon
21.35 Tiyatro

—o—

Katoviç 408 m. 10 Kvv.
13.05 Gramofon
17.20 Gramofon
18.45 Konser.
21.15 Filarmoni salonundan naklen büyük konser.

—o—

Milâno 500 m. 7 Kw.
12.25 Gramofon
18.— Konser.
Viyana 516 m. 15 Kw.
16.— Resim neşriyatı.
17.15 Konser
Varşova 1411 m. 12 Kw.
13.05 Gramofon
17.15 Gramofon
18.25 Siberyalı Koro heyeti
20.25 Gramofon

Bugün ağlarcasına ve candan gülmek ve ayni zamanda müstesna bir film seyretmek isterseniz
ALEMDAR SİNEMASINA
gidiniz ve iki büyük filmden mürekkep müstesna programını görünüz.
İKİ AHPAP ÇAVUŞLAR
Son derece neşeli ve gülünçlü komedi
Gece güzeli **BATAKHANEDE**
(DOLORES KOSTELLO) nun temsili muazzamı
Gündüz 1,3 1/2, 6 1/2 ve gece 9 1/4 te

Muzikhol'ün içyüzü, kulislerde olup biten feci ve bulanık şeyler, lâmba söndükten sonra artistlerin çetin hayatı; işte önümüzdeki 19 kânunuevvelden itibaren
FRANSIZ TİYETRO ve SİNEMASINDA
gösterilecek olan
BROADWAY YILDIZI
filmin mevzuu, ilâveten zengin varyete numaraları

MELEK SİNEMASINDA
gösterilmekte olan
MONTE KRİSTO
filminin gayet uzun olmasına binaen bilâhare tekmili bir defada iraesine imkân olmadığından bu şaheserin BİRİNCİ DEVRESİNİ GÖRMEMİŞ OLANLAR ÖNÜMÜZDEKİ PAZAR gününe kadar (MATİNELER DAHİL) iraesine devam edilecek olan bu birinci devreyi görmeğe şitap etmelidirler. İkinci ve son devre PAZAR AKŞAMI SUVAREDE başlıyacaktır.
Her akşam ROZİTA BARİOS ve KASTROLARIN yeni repertuarı.

UNITED ARTISTS
Bugün OPERA SİNEMASINDA
Ekranın en büyük yıldızı olan
DUGLAS FAİRBANKSın
Sesli ve sözlü filmi
DEMİR MASKE
Bugün matineler saat 1 den itibaren

Güzel eserleri size takdim edecek yegâne sinema salonu
ETUAL SİNEMASIDIR
Orada gösterilmekte olan ELEN RİHTER in temsili
KARNAVAL FACİASI
Yeni ve harikulâde filmi görmeğe gidiniz.

Bu gün
Nansi Karol ve **Gari KOper**
in temsili
GÜNAHKÂR MELEK
BÜYÜK SESLİ, SÖZLÜ ve ŞARKILI
filmi alkışlamak üzere her kes
ELHAMRA SİNEMAŞINA
Gidecektir.
Bugün sabah saat 11 de tenzilâtlı fiatlarla halka mahsus matine.

Türk Spor
Dün çıkan 11 inci nushasını okuyunuz
Muhtelif ve kıymetli spor makaleleri ve saire

"Milliyet„in tefrikası 8

Beyaz örtülü masalar, tilki yüzlü garsonlar, durup dinlenmeden fışıldıyan sular, hayatta hiç bir şeye ehemmiyet vermemek lâzım geldiğini, dünyada laubali olmanın faidelerini ilham ediyor.

İşte ben, Büyükderede bu ilhamı aldım. Lokantaya girip te karşınıza oturur oturmaz, ciddiyetten ayrıldım, hakikatten uzaklaştım.

İki kişilik, dört köşe bir masada, âşıkla maşuka gibi yemek yiyorduk... Aşıkla maşuka gibi diyorum, çünkü bizi gören lerin, sevişmediğimize ihtimal vermelerine imkân yoktu. Birbirimize yaklaşmak, sokulmak için vesileler arıyor ve en ufak vesilelerle, birbirimize sürtünüyor, ellerimizin birbirine temasını, cana minnet biliyorduk... Kurander var dedim - yalan söyledim - yerimi değiştirip yanınıza oturdum.

İstediğiniz biftek pek iyi değildi, biraz sertti, amma itiraf ediniz, ki size adabı muaşereti unutturacak kadar sert değildi. Siz, bu adaba çok aşina olduğunuz halde, eti kesmek için kollarınızı havalandırdınız ve çıplak dirseğiniz dudaklarıma değdi.

Dudaklarım yandı hanımefendi, içim yandı ve.... bardağınızdaki suyu içtim, artığınızı içtim. Bu mühimdi hanımefendi ve ben bunu, farkına varmadan yapmıştım. Fakat siz farkına vardınız, o zaman ben de vardım; vardım, kendimi topladım, sizden biraz uzaklaştım, biraz geriye çekildim.

Geriye çekilmem işe yaramadı. Bu sefer garsonlar rahat vermedi. Beni mutlâka size yaklaştırmak istiyorlarmış gibi, yanımdan: «Affedersiniz!» deyip geçmeğe başladılar.

Onlara, geçecek rahat yer vermek için, gene size yaklaşmak sokulmak mecburiyetide kalıyordum.

Bilmem hiç dikkat ettiniz mi? İnsan birbirine çok yakın olduğu zaman, gizli bir şey söylüyormuş gibi, yavaş sesle konuşur. Yavaş sesle konuşmak. çok tehlikeli bir şeydir, hele bir kadınla bir erkek için; bilhassa bir erkekle bir kadın için. Bir erkeğin kulağına söz söyleyen bir kadın, o erkeğe yakınlaşmış demektir ve bir erkek, kulağına söz söylediği kadının mahremiyetine dahil olmuş olur. Kulaktan kulağa söylenen söz, vuslatın kapı eşiğidir. Havadan, sudan bahsedilirken, gözden, dudaktan, tenden, vücuttan demvurulmağa başlanır.

Hanımfendi, itiraf ediniz ki beğenildiğini anlıyan her kadın içinde bir gurur duyar ve bakışlarının ruha nufuz ettiğinden, sözlerinin füsunundan bahsedildiği zaman hoşlanmıyacak hiç bir kadın yoktur. Şunu da saklamayınız, ki siz kurdan zevk alan bir kadınsınız. Koketsiniz hanımfendi. Söylenen bir cümlenin gizli mefhumunu derhal kavrayıp, bir fiskeyle geri iade etmenin usulünü pek iyi bilen kadınlardansınız.

Biz konuşmuyorduk. Daha doğrusu ben sizinle konuşmuyor, adeta: " Varan on, top geri!" oynuyordum. Fakat partiyi kazanamadım. Size yenilmemek imkânsızdı. Bana kamayı bastınız hanımfendi.

İşte bunun için, nihayet kitaplarıma hakikati itiraf ettim:

— Yüzüme ne bakıyorsunuz, dedim, anlamadınız mı? Âşıkım!...

Bu günün erkekleri artık bu kelimeyi beğenmiyorlar. "Tutkunum!" " Yakalandım!" diyorlar. Aşka: " Muvaffakiyet" ismini veriyorlar. Ben, bu hususta, tamamiyle bu günün adamı olamıyacağım. Ben sadece Âşıkım.

Aşk bir hastalıktır hanımfendi. Bu hastalık, kalpten dimağa doğru yürür ve müzminleşir.

Doktorum sizsiniz hanımefendi; hastanızı tedaviediniz, onu bir kere yakından muayene ediniz. Sizden bu hastalığın tedavisini istemiyorum, fakat âlâmını dindirecek bir ilâç istiyorum.

İşte yazacaklarım bitti. Bugünlük söyliyeceklerimi söyledim. Yazdıklarımı baştan okumıyacağım. Eğer mektubumu tekrar okursam, belki yollamam Bunun için derhal zarfa koyup postaya atıyorum. Vebali posta idaresinin boynuna.

Şadiye hanımdan İhsan Şefik Beye

26 Mayıs

Aziz âşıkım!

Mektubunuza cevap vermek için iki gün bekledim. İnsana bazen, hazımsızlıktan mütevellit hümma gelir. Bu hümma 48 saat kadar devam eder, sonra geçer. İşte bunun için iki gün bekledim. Herhalde iyileşmişsinizdir. Gözlerimin füsunu bir hayal olmuştur, her dükkânda satılan devantamın kokusu uçmuştur ve kitaplarınız size lâzım gelen nesayihte bulunmuşlardır ümit ederim. Geçmiş olsun!

Şimdi sizinle, uslu akıllı, heyecana kapılmadan, sinirlenmeden konuşalım olmaz mı?

Sizden bir ricam var Şefik bey. Aramızdaki samimî dostluğu bozmağa teşebbüs etmeyin. Birakın, bu dostluk, aramızda berrak bir çağlıyan gibi şakıyarak aksın. Onun ne sesini bulandırın ne de suyunu.

İşte, konuşmak istediğim şey bundan ibaretti. Dost, kardeş, arkadaş kalalım.

Bundan sonra, bizim evde, kocaman yemek odasının, kocaman masası başında yemek yiyeceğiz ve emektar hizmetçime, bizi yalnız bırakmamasını tembih edeceğim.

Size, dostça elimi veririm Şefik bey.

BİTMEDİ

Poliste

Bir kundnracı intihara kalkıştı

Ali usta borç yüzünden dükkânına haciz konulmak istenmesinden müteessir olmuş

Kendini iple asmışken vaktinde yetişilerek muhakkak bir ölümden kurtarılmıştır

Borç yüzünden intihara kalkışan Ali usta

Dün, Aksaray'da Davut paşa caddesinde bir intihar hadisesi olmuş, terlikçilik eden 50 yaşlarında Ali usta, dükkânında tezgâhın ayağına bağladığı bir iple kendini öldürmek istemiştir. Fakat, vaktinde yetişilerek ölümden kurtarılmıştır.

Vak'a hakkında Ali ustanın çırağı şunları söylemektedir:

— "Sabahleyin dükkâna geldiğim zaman kapıyı açık, ve pençereye de mukavva konulmuş buldum.

Kapı aralığından baktım. Ustam yerde yatıyordu. Lâmba da yanıyordu. Derhal polise malûmat verdik.,,

Öğrendiğimize göre Ali ustanın işi yolunda gitmiyormuş. Ali ustanın 35 lira borcu varmış. Bunun için haciz koymak istemişler, fakat sonra acıyarak o gün haciz işini tehir etmişlerdir. Ali usta müteessir olduğundan nihayet intihara teşebbüs etmiştir.

Yakalanan hırsızlar

1 — Postane karşısında Ferayinin dükkânından kolonya çalan sabıkalı kadınlardan Ayşe, Saime, Hatice yakalanmıştır.

2 — Sabıkalı Biretop Balıkpazarından geçerken Mahmut isminde bir şahsın parasını çalarken yakaalanmıştır.

3 — Sabıkalı Ali Kasımpaşa iskelesinden çaldığı 3 çuval kömürü götürürken yakalanmıştır.

4 — Bir yankesici küçük Mustafa paşalı Mehmet Nuri efendinin parasını çalmıştır.

—o—

Dünkü hırsızlık vakaları

1 — Yeşilköyde 27 numaralı katara ait birinci mevki vagonlarından 16 perde çalınmıştır. Hırsız meçhuldur.

2 — Tüccar Yovakim Eminönünden tramvaya binerken meçhul bir yankesici 200 lirasını çalmıştır.

3 — Gene meçhul bir hırsız Balıkpazarında İhsan hanımın el çantasını aşırmıştır.

4 — Köprüde Kadıköylü Madam Fakohinin 40 lirası bir hırsız tarafından çalınmıştır.

5 — Feriköyünde bir İtalyana ait 50 liralık palto meçhul bir hırsız tarafından aşırılmıştır.

6 — Babıâlide Abdullahın kahvesinde Düzçeli İbrahim ağaya ait 3 zinet altını ve 19 lira sabıkalı Mehmet ve 2 refiki tarafından çalınmıştır.

7 — Köprü tahsildarlarından Abdullah efendinin bir altın saati meçhul bir yankesici tarafından çalınmıştır.

—o—

Zabıtaya hakaret

Sabıkalı dolandırıcılardan Mehmet, dün adliyeye götürülmek üzre iken zabıtaya hakaret ettiğinden hakkında zabıt tutulmuştur.

—o—

Çakı ile cerh

Dün gece, Sirkeci'de Hüdavendigâr caddesinde Neş'e birahanesinde, Çakır namile maruf Rıza, seyyar satıcı Mustafa'yı çakı ile cerhetmiştir.

—o—

Eyipli Halit gene faaliyette

Galata'da topçularda 166 numarada ikamet eden madam Eleni'nin dün gece bir saat, iki altın yüzük ve 90 lirası çalınmıştır. Kadının verdiği izahata nazaran Eyipli Halit tarafından dolandırıldığı anlaşılmaktadır.

—o—

Bahçıvan Apostolun katli tahkikatı

Edirne kapı haricinde feci bir şekilde katleden bahçıvan Apostolun katilleri hakkında tahkikat devam etmekte olup bir kaç kişi zan altına alınmıştır.

Yalova için

Seyrisefain bir broşür hazırladı

Kitap Yalova için kıymetli malûmatı cami'dir

Mükemmel bir banyo şehri haline gelen Yalova kaplıcalarından bahis bir kitap hazırlanmakta idi. Kitap, Seyrisefain kalemi mahsus müdürü tarafından yazılmış ve Gazi Hz. nin tetkiklerine arzolunmuştu. Gazi Hz. kitabı umumiyet itibarile beğenmişlerdir. Kitabın tab'ı için icapeden hazırlıklara başlanılmıştır. Kitap broşür halindedir. Seyyahlara kaplıcalar hakkında ehemmiyetli malûmatı havidir.

Mübadillere bir ay Mühlet verilecek

Mübadillerden evrakının muamelesini bitirmemiş ve ya henüz evrakını göstermemiş olanlara bir aylık mühlet verilecektir. Bu cihet kendilerine ayrı ayrı bildirilecek işlerini takıp etmiyenlerle muhacır sıfatile muamele yapılacak,bunlariskânı adî suretile iskân edilerek emlâk tedeyyün ettirecektir.

Bekçiyi yaralıyan dört hırsızın muhakemesi

Kız koleji müdiresi Mme İskot'un evine girerek gümüş bıçak ve sairesini çaldıktan sonra kaçarlarken bekçi Gazi babayı yaralıyan İbrahim, Ohanes ve Muharrem'in muhakemesine dün devam olundu. İbrahim ile üç şeriki aleyhindeki sahte çek davasında faillerden birisine tebligat yapılamadığından ifası için dava talık olundu. Geçen celsede kefaletle tahliye edildiği halde ispatı vücut etmiyen Ohanes'in 200 lira kefalet akçesi hazineye varidat kaydedilmesine karar verilmişti. Dünkü muhakemede maznun Ohanesin meşru mazereti dolayisile gelmediği anlaşıldığından mahkeme kefalet parasının varidat kaydine mahal olmadığını tahti karara aldı.

—o—

Adliye de daktilo imtihanı

Daktilo olmak için müracaat ve evrakı müsbitelerini ibraz etmiş bilümum taliplerin imtihanları icra edilmek üzre 16 -12-29 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da encümeni Adliye kalemine müracaatları ve imtihana girmeyenlerin müracaatları nazara alınmayacağı müddeiumumîlikten bildirilmişti.

Türk - Yunan mahkemesi işe başladı

Bir buçuk senedenberi muattal bir halde bulunan Türk-Yunan Muhtelit hakem mahkemesi dünden itibaren faaliyete geçmiş ve harbî umumîde Boğaziçinin memnu mıntaka ilân edilen kısmında kalan bazı evlerin harap olduğu iddiasile hükûmetimizden tazminat talebi hakkında bu evlerin Yunanlı sahipleri tarafından ikame edilen davanın rüyetine başlamış tır. Dünkü celsede mürafaa yapılmış ve muhakemenin devamı 9 Kânunusaniye tâlik edilmiştir.

—o—

Suiistimal davası

Üsküdar mal müdürü Sabri B. hakkında vazifei sui istimal davası üçüncü cezada rüyet ve salâhiyet noktasından Üsküdar ceza mahkemesine iade edilmiştir.

Otomobil soyan

Iki şaki Mudanyada yakalandı

Tabancaları ve mavzerleri da musadere edildi

BURSA 12 (Milliyet) — Bursa - Yenişehir şosesinde, altı otomobil ile arabaları soyan şakilerden ikisi İstanbula firar ederlerken Mudanya'da jandarma kumandanı Ali, komiser Hüseyin B. lerin müşterek faaliyet ve takipleri neticesinde yakalanmışlardır. Yolculardan gasbettikleri eşya ve paralardan bir kısmı üzerlerinde bulunmuştur. Tabancalar, mavzer tüfekleri şakilere yataklık yapan Kestelli Ali'nin evinde bulundu. Şakilerden biri firar etmiştir. Jandarma tarafından takip edilmektedir. Yakalananlar, cürümlerini itiraf etmişler ve adliyeye teslim edilmişlerdir.

Vilâyette

İdarî meclis

Dairеler müdürleri ilk defa toplanıyor

İdarei vilâyet kanunu ahkâmı mucibince her ay valinin riyaseti altında bütün daireler müdürlerinin toplanması icap etmektedir.

İdarî meclis yarın ilk defa Vali Vekili Muhiddin Beyin riyasetinde toplanacaktır.

Bu içtimalarda Vilâyetin umumî idaresine müteallik işler kunuşularak lâzımgelen kararlar verilecektir.

—o—

Vilâyet meclisi

Vilâyet umumî meclisinin bu ayın onbeşinde toplanacağı yazılmıştı.

Haber aldığımıza göre Vilâyetle Emanetin tevhidi kanunu henüz çıkmadığı cihetle Vilâyet meclisinin içtimaî geriye kalacaktır.

—o—

Zeki Paşa

Umum jandarma kumandanı Zeki Paşa dün Vilâyet jandarma kumandanını ziyaret etmiş ve Yalova'nın jandarma kadrosu için görüşmüşlerdir.

—o—

Muhiddin B. Yalovaya gidiyor

Şehremini ve Vali vekili Muhiddin B. bugün Yalovaya gidecektir.

İrtişa meselesi

Maliye müfettişleri tahkikat yapıyorlar

Eski barut inhisarı şirketi alâkadarlarından çıkan irtişa meselesi hakkında isimleri geçen iki mâliye müdürü için tahkikat yapmak üzre şehrimize gelen maliye müfettişleri tetkikatla meşgul olmaktadırlar. Dünde bazı zevatın ifadelerine müracaat edilmiştir.

Müfettişler bu meselenin malî cihetlerini tesbit için barut inhisarı evrakı üzerinde de tetkikat yapmaktadırlar. Bu tetkikat süratle bitirilecek ve evrak Maliye Vekâletine verilerek isimleri geçenlerin vaziyetleri tesbit olunacaktır.

Kira ile tasarruf usulü

Dahiliye encümeni gayri menkul tasarrufların tasfiyesi lâyihasını müzakere etmektedir.

İzmir ve Manisa havalisinde mevcüt kira usulü tasfiye edilerek bu intifa, ücrete kalbedilecektir.

Bundan mada Karadeniz havalisinde nöbet usulü mevcuttur Arazide muhtelif hissedarlar hisselerinden münavebe ile istifade eder. Bu usul da ailevî izalei şuyu suretile tasfiye edilecektir.

Spor

Yüklü bir gün

Bugün ilk kır koşusu yapılacak

Bugün Istanbul spor hayatının, oldukça yüklü günlerinden biridir:

Sabahleyin, Istanbul atletizm heyetinin tertip ettiği ilk kırkoşusu, öğleden itibaren Istanbul Şildi maçları, akşam da Galatasaraylıların bir organizasyonu. Yani atletizm, futbul ve boks.

Istanbul mıntakası Atletizm heyeti bugün mevsimin ilk kırkoşusunu yapacaktır. Bu koşu propaganda müsabakası mahiyetindedir. Malûmdur ki kış mevsiminin bütün dünyada en fazla itibar ve rağbet gören sporlarından biri kırkoşularıdır. Bu mevsimde Avrupanın her tarafında bu gibi koşular sık sık tertip edilir. Bu müsabakalara binlerce gencin iştirak ettiği ehemmiyetle vakidir. Bizde de bu gibi müsabakaların yapılması şüphesiz ki şayanı arzudur. Her halde bu düşünce ile hareket eden Atletizm heyeti iki üç Cumadır bazı atletlere yaptırdığı idmanlara zamimeten bugün de bu müsabakaları tertip etmiştir. Yukarda yazdığımız üzre bu müsabaka daha fazla bir propaganda koşusu mahiyetinde olduğundan klüplerin azamî miktarda koşucu ile iştirak etmelerini temenni ederiz. Bugünkü müsabakada ilk gelen on atletin hepsi madalyalarla mükâfatlandırılacaklardır. İlk defa olarak bir koşuda on sporcuya birden madalye verilmesi koşucuları teşvik edeceği gibi bu müsabakaya Atletizm heyetinin ne büyük bir ehemmiyet verdiğini göstermek itibarile de şayanı dikkattir. Bu hususta atletizm heyetinden aldığımız tebliği dercediyoruz:

"Istanbul mıntakası Atletizm heyetinden:

Mevsimin ilk propaganda kırkoşusu evvelce ilân edildiği veçhile 13.12.929 tarihinde icra edilecektir. Koşuya Şişli tramvay garajından mübaşeret edilecek ayni yerde hitam bulacaktır. Müsabaka sahası Şişli Ermeni mezarlığı ve Hürriyeti ebediye tepesi civarıdır. Müttefik klüplere mensup olup iştirak edecek koşucuların Cuma günü sabahleyin saat 9.30 dokuz buçukta Galatasaray klübünde hazır bulunmaları mercudur.,,

Daha sonra, Taksim stadyomunda Istanbul Şildi maçları yapılacaktır. Şildin ikinci haftasını teşkil eden maçlar şunlardır:

Vefa — Altınordu Hilâl

Beşiktaş — Kasımpaşa Eyip

Her iki maçta karşılaşacak takımlardan biri birinci, diğeri ikinci kümeye mensup takımlardır. Mamafi ikinci küme takımlarıiki klüp muhteliti halindedirler. Beşiktaş ile Vefanın Taksim stadyomunda yaptıkları maçlar, aldıkları neticeler, takımlarının şekli malûm olduğu için bunlardan bahsedecek değiliz. Fakat bu iki takımla karşılaşacak olan ikinci küme takımları hakkında karilerimize az çok bir fikir verebilmek için, Altınordu Hilâ'in Kasımpaşa Eyip'le geçen hafta Kadıköyünde yaptığı likmaçından bir az bahsetmeyi faideli buluyoruz. Geçen hafta Altınordu Hilâl, Kasımpaşa Eyip takımını ikiye karşı beş sayı ile mağlûp etmişti. Bu maçta mağlûp taraf sol taraftan oldukça iyi akınlar yapmakla beraber hücumlarında müessir değildiler. Muavin hatı da fena değildi. Altınordu Hilâle gelince, kalecileri ikinci kümedeki takımların en iyi kalecisi denebilir. Müdafaa ve muavin hat oyuncuları pek iyi anlaşamıyorlardı. Bunda biraz da merkez muavinin hatalı oyun tarzının tesiri var gibidir. Bu genç oyun tarzını biraz düzeltecek olursa Altınordu Hilâl daha kuvvetli bir şekle girebilir. Sol muavin top tutuşları ve vuruşları iyidir. Üç orta muhacimdeki tesanüt oldukça iyidir. Takım umumiyetle enerjik görünmektedir. Geçen haftaki oyununa nazaran bir fikir yürütmek lâzım gelirse Altınordu Hilâl bir az çalışmak ve bazı noksanları telâfi etmek suretile ikinci kümenin en iyi takımı olabilir, hatta öyle de addedilebilir. Şu izahata göre bugün Vefanın Beşiktaşınkinden daha sayılı bir hasımla karşılaşmak mecburiyetinde bulunduğu şüphesizdir.

Nihayet akşam saat 18 buçukta Galatasaraylıların, kendi lokallerinin salonunda büyük bir ihtimam ve titizlikle hazırladıkları söylenilen ve böyle olduğuna şüphe etmediğimiz boks maçlarını seyredeceğiz. Galatasaray son zamanlarda boksa karşı takdire şayan bir meclûbiyet göstermeğe başladı Bir iki ay evvel İngilizlere karşı elde ettikleri parlak muvaffakıyet bu meclûbiyet yolunda yürümelerine de hayli hizmet etti. Bundan başka spora adeta âşık olan Istanbul Boks heyeti Reisi Eşref Şefikin Galatasaray u'mumî Kâtibi olması klübün Küçük Kemal, Melih Necmi gibi iyi boksörlere malik bulunması yapılan harekât izah etmeğe kâfi addedilebilir. Öyle anlaşılıyor ki Galatasaray her sahada gösterdiği faaliyeti boksta da göstermek fikrindedir ve bunun için çalışmaktadır Altı maçı ihtiva eden bugünkü program bize Galatasaraylıların bu vadide ne kadar muvaffak olduklarını gösterecektir. Öyle zannediyoruz ki bu gösteriş gene Galatasaraylıların organizasyonlarındaki muvaffakiyetlerinden birini teşkil edecektir.

S. G.

Mahmut Muhtaz Pş. dan istenen para

Mahmut Muhtar paşanın 22 bin altını tediye etmesi hususu kendisine tebliğ edilmiştir.

Kadastro lâyıhası

Adliye encümeni kadastro lâyihasını müzakere ediyor. Müzakereye müdafaai milliye vekili de iştirak ederek haritalar hakkında izahat vermiştir.

Bütçe encümeninde tahririn basit sürette icrası için ayrı bir heyet teşkil olunarak lâyiha üzerinde tetkikat yapılıyor.

Bugünkü içtima

Ecnebi ve gayri müslim mekteplerde Türk muallimler cemiyeti riyasetinden:

Cemiyetimizin senelik kongrası bu gün dairemizde - 14 - de Beyoğlu halk fırkası merkezindeki dairemizde içtima edileceğinden arkadaş hanım ve Beylerin teşrifleri rica olunur.

Mahkemelerde:

İkinci bir dava daha

Son Saat aleyhine müddei umumilik dava açtı

Son Saat gazetesi aleyhine müddei umumilik tarafından yeniden bir müheyyiç ve musanna neşriyat davası açılmıştır. Davaya esas Son Saat ın neşrettiği ve İstanbul halkını hayat pahalılığı yükü altında gösteren bir karikatürdür. Müddei umumilik bir resmi müheyyiç ve müsanna havadis mahiyetinde addederek ceza kanununun 161 ci maddesi delâletile açtığı bu dava ile Son Saat aleyhine hayat pahalılığı neşriyatından dolayı ikinci dava açılmış oluyor. Bu dava evrakının ikinci cezaya gönderilmesi muhtemeldir.

—o—

Tevkifhane gardiyanları beraet ettiler

Üçüncü ceza mahkemesinde vazifesini ihmal eden Tevkifhane kapıcısı Hidayet ve Hüseyin efendilerin muhakemesine devam ve intaç olundu.

Davanın mevzuu şudur:

Komünist maznunların Şefik Hüsnü B. mevkuf bulunduğu sırada İzmir'de bilâhare aynı maddeden mahkûm edilen Dr. Hikmet B. ziyaretine gelir. Fakat Hikmet B. ziyaretçilerin üzerlerinin taharri edildiğini görünce geri döner ve Tevkifhane karşısında bir taşın altında cebinden çıkardığı bir kitabı saklar. Bu hareket gardiyanların nazarını dikkatini celbederek vaziyetten gerek müdüriyeti ve gerekse polisi haberdar ederler. Hikmet B. bilâhare Tevkifhaneden avdetinde aynı taşı kaldırırken polisler tarafından cürmü meşhut halinde yakalanır.

Dünkü muhakemede gardiyanlardan Mustafa çavuş, Talha B. Emin, Kâzım ve Galip beyler dinlendi.

Şahitler maznunların bilâkis hadisede hüsnü vazifeleri görüldüğünü çünkü hadiseyi onların ihbar ettiklerini bildirdiler.

Mahkeme heyeti maznun Hidayet ve Hüseyin efendilerin beraetine karar verdi.

—o—

Eminönü hırsız çetesi mevkufen muhakeme edilecek

Eminönünde bir gecede 16 sırkat vak'asının failleri olan Afdol, Etem ve Zeki hakkında 5 inci istintak hakimliği tarafından mevkufen lüzumu muhakeme kararı verilmiş ve evrak ikinci cezaya gönderilmiştir.

Bir macera

[1 inci sayfadan mabat]

gelecek olan Sovyet Şuralar Hariciye halk komiser vekili M. Karahan'ı kabul buyuracaklardır."

Bu havadise dikkat edilmiyecek olursa, İstanbul'a müvasalât edecek olanın Reisicümhur Hazretleri mi, yoksa M. Karahan mı olduğu anlaşılmaz. Filhakika ibare vazih değil, muğlâktır.

"İstanbul'a muvasalât edecek olan M. Karahan, Reisicümhur tarafından kabul buyurulacaktır" şeklinde yazılmak lâzımdı. Fakat bazı rüfekamız derhal Ankara'dan bu haberi teyit eder malûmat almışlardır. İşin asıl gülünç tarafı da budur.

Her halde kısmen ajans telgrafındaki muglaklık, kısmen de gazetelerde çalışan gece mu harrirlerinin dikkatsizlikleri yüzünden bir kısmı İstanbul halkı tatlı bir haberin bir günlük heyecanını tattı. Fakat yazık ki haber teeyyüt etmedi. Ve İstanbul dün Gaziye kavuşamadi.

Bizim öğrendiğimize göre Gazi Hazretlerinin önümüzdeki Salı günü Yalovadan hareketle şehrimizi teşrif buyurmaları kuvvetli bir ihtimal olarak ileri sürülmektedir. Gazi Hazretlerinin bu meyanda M. Karahan'i da şehrimizde Salı veya Çarşamba günü için kabul buyuracakları da şayidir. Gazi Hz. nin Karahan'la mülâkatı esnasında ayni gün şehrimize muvasalâtı beklenen Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyin de hazır bulunacağı ilâveten rivayet edilmektedir.

Tayyare piyangosu

Dünkü keşidede ikramiye kazanan numaralar

Tayyare piyangosu dün çekilmiştir. İkramiye kazanan numaraları sırasile neşrediyoruz.

3000 lira kazananlar

19080 34190 59632

1000 lira kazananlar

10077 22779 29673 47905
44594 25219 50898 53400

600 lira kazananlar

4353 6571 15641 21695
23872 24297 24497
25432 33490 34516 36431
39877 39889 44563 46606
50152 55665 57201

300 lira kazananlar

2624 3182 3576 4713
4896 5255 9130 13378
14116 16845 19125 23088
23866 24229 24507 24833
25353 25945 27221
27766 28371 28587 31677
33259 33984 34969 36258
39286 39838 39864 41105
43723 45465 48018 48916
54346

200 lira kazananlar

61 387 409 955
1508 1667 2301 3283
3317 4020 4212 4272
4561 5667 5706 6255
7711 7713 8074 8379
8801 9036 9394 9608
10762 11072 12820 13051
13677 13905 14455 16630
17819 19308 20246 20556
20612 22043 24387 25075
25454 26819 27520 28125
29935 30190 31210 32567
33087 33026 33162 33867
34908 35153 35326 36134
37448 39166 39233 40335
40941 41713 42792 43706
44497 44695 46052 47337
47571 48695 48713 48723
49287 49743 51704 51223
51620 52426 53900 54181
54857 54901 54963 55043
56409 56337 56733 57554
59215 59246 59312 59958

90 lira kazananlar

18 426 1393 2057
2722 2867 3017 3382
3615 3232 3810 4146
4662 5446 5571 5705
6413 6647 7215 7693
9933 10059 10765 11269
11799 12186 12239 12924
13032 14662 14960 15230
15567 15906 15937 17913
18290 18707 19087 19745
19785 19927 20896 21829
21878 22764 23875 24522
24925 24927 25196 25487
25796 27774 27450 27910
27800 28065 28149 28149
28172 29032 29921 29565
29936 30133 30173 30433
30217 30498 30591 31374
31379 31488 33094 33316
34669 35480 35014 36009
37181 39545 39654 40223
40508 40932 41013 41681
42309 42449 43099 43485
45628 45753 46114 46276
47804 47936 50403 50246
48001 51007 51109 51307
52045 52585 53779 53934
54103 54043 54065 54154
55200 56346 57310 57333
57702 58664 59364

60 lira kazananlar

147 367 449 566
1107 1630 1998 2025
2218 2538 2941 3401
3517 4000 4035 4667
4977 4980 5123 5191
5653 6223 6367 7757
8404 8940 9088 9410
9528 9628 9867 10063
10784 10962 11065 11649
11769 12342 12744 14275
14616 14874 15707 16148
16387 16948 16985 16990
17869 18124 18280 19274
19474 19929 20116 21590
21691 21791 22263 22409
23286 23764 24085 26024
26336 26599 26645 26967
27268 27304 27407 28202
28537 28889 29138 29510
29946 30561 30825 31409
31815 32715 32775 32772
33000 33630 33857 34118
34261 34265 34692 35374
35384 35619 36364 37390
37621 38778 39335 39556
39568 39633 39861 40304
40275 40694 41290 41650
41980 72820 44326 45445
45299 45995 46660 46771
47048 47398 48746 48795
49478 49912 50040 50175
50478 50493 51182 51315
51382 51422 51708 51984
53419 55419 55815 55925
56285 56449 56620 56802
57040 58146 58663 58752
59008 59440

* * *

Dünkü keşidenin talihlileri

50,000 Lira kazanan "49,314" numaralı biletin sahipleri: Viktorya'de Berlin sigorta şirketi müfettişlerinden **"Hamit Bey"** Kalpakçılar başında **"Cevdet Senaî Bey"** 48 kişilik bir grup namına

Yâni Karidis Efendi Borsa tellâlı 10 kişilik grup namına

Yenişehirde Dolapderede **Celep**

25,000 Lira kazanan "20,120" numaralı biletin sahipleri:

Eminönünde küçük pazarda bakkal **Kâmil Efendi**.

Çarşambada Tevkii Cafer mahallesinde araba tamircisi **İstavri Efendi ve zevcesi madam Fotiye**.

A. Bedis. Arnavutköy Ayazma başında bilâ numaralı hanede.

Galatada Mahmudiye caddesinde 7 - 9 numarada silâhçi **Ali Rıza Efendi**.

15,000 Lira kazanan "35,967" numaralı biletin sahipleri:

Unkapanında tütüncü **Mirza Efendi**.

Kurtuluş Sinema büyü Fatin sokağı 179 numarada sakin **Haik Efendi**.

İstanbulda, Borsada, Salamon **Miçon Efendi**

12,000 Lira kazanan "30,094" numaralı biletin sahipleri:

(Balık pazarında) sarraf **Aziz Bey**

Beyoğlunda, İstiklâl caddesinde Osman Kapancı hanında tacir **Davi** İstanbul

SİNEMA ÂLEMİ

Son kale filminden (*Asri*)

Bir aşk ruyası filminden (*Majik*)

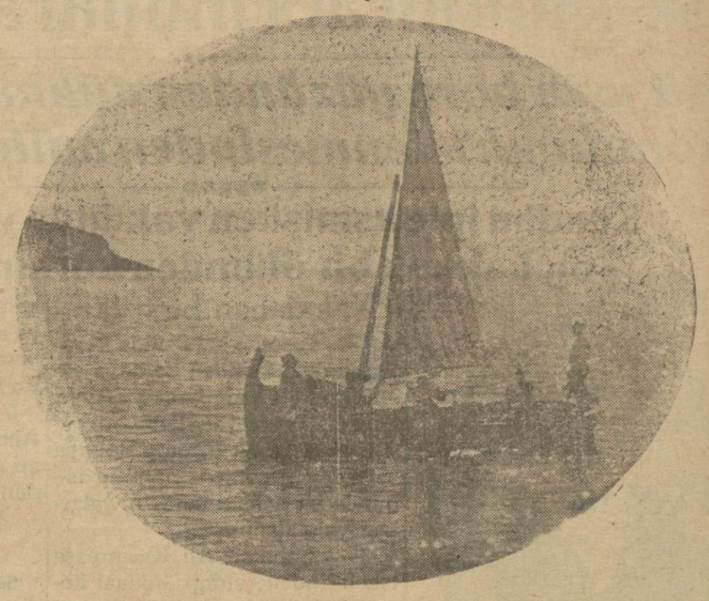

Monte kristo filminden (*Melek*)

Günahkâr melek

Alhamrada

Garry Kuper, Nansi Karol (Sesli film)

Nansi Karol, daha geçen sene ikinci derece rollerde gördüğümüz Nansy Karol şimdi Paramont firmasının yıldızlarından biridir. Bilhassa sesli filmler rağbet bulalı, sesi güzel olan bu artist de parlamıştır. " Günahkâr Melek" filmi Nansy Karolu güzel eserlerinden biridir.

Hissi ve pek latif olan eser Garp Kuperin saf oyunu ve Nansynın en parlak temiz günahkârlığı üzerine istinat etmektedir. Filmin gerek mızıkası gerek sonlarında ki sözlü kısım çok vazıh ve temizdir. Bu çeşit filmler seyirciyi yormadan mutahassis ederler. (Alhamra) da bu filmden başka bu hafta bir de "Fokıs Jurnal" gösterilmektedir. Filmin mevzuu şudur:

Amerikanın harbi umumiye dahil olduğu tarihte Nev-Yorkta sevimli bir dansöz olan " Daizy Het" bir sabah askeri muzikanın gürültüsü ile uyanmıştı.

Geçen askerlerden birinin ismi ' Tayler" idi, arkadaşları kendisile, utangaç olduğundan hiç bir kadınla daha münasebet temin edemediğinden alay edrlerdi. Bir çün sokakta olunu sasırmış olan Tayler bir polis yol gösterebilmek için oradan geçen dansöz Daizinin otomobilini durdurdu ve bu askeri karargâhına kadar götürmesini dansözden rica etti. Karargâhta askerler Taylerin böyle bir otomobilden indiğini görünce -kadının kim olduğuna sordular o da met resimdir dedi. Bir gün Tayler ve arkadaşları Dayziye rast geldiler dayziden Taylerin dostu olup olmadığını sorarlar. Kız Tayleri mahçup etmemek için tasdik eder.

Tayler ve Dayzi böylece tanışırlar ve Tayler kıza delicesine aşık olur, onun ve kendi vaziyetini düşünmeden izdivaç teklif eder.

Dayzi bu saf ve yakında harbe iştirak edecek ve belki de ölecek olan bu vatan evladının kalbini kırmak istemez kendi dostunu mesleğini terk ederek Tayler ile evlenmeğe karar verir fakat nikâh merasimi esnasında kanun neferleri düğün için kışladan kaçan Tayleri yakalarlar ve Fransa cephesine sevk ederler.

Dayzi yeniden tiyatroda dansözlüğe başlar fakat bütün hayatınca bu saf gencin harp cephesinde yaralanması gözünden gaip olmaz.

Monte Kristo filminde (*Melek*)

Aşk ruyası

Majik'te

Nil Aster, Con Kronford

Hazin ve hissi bir Bohem aşkının hikâyesidir. Aşk rüyası zengin bir sahne tertibi ve iyi bir oyun mahsuludur. Nil Aster çok "santimantal,, ve kranfort pek güzeldir. Filmin mevzuu şudur:

Gayet sıcak kanlı bir kız olan Adriyen bir yaz eğlencesinde Morits isminde bir zabite tesadüf ediyor. Birdenbire bir fırtına çıkıyor ve genç kızın evine iltica ediyor. Orada Adriyen zabite aşık oluyor.

Ertesi sabah Moritsin veliaht olduğu anlaşılıyor. Adriyene müşfik bir veda mektubu yazarak atlatmak istiyor. Moritsin tasavvuratına vakıf olmiyan yaveri mektuba bir kaç para ilâve ederek gönderiyor. Adriyen bundan pek ziyade müteessir oluyor.

Harbı umumiden sonra hükûmetto diktatörlük ilân ediliyor. Bittabi Morits tahtsız kalıyor. Diktatörün gayet güzel bir zevcesi vardır. Bu Moritse pek ziyade iltifat ediyor ve Moritste diktatörlüğü iskat edip kendisinin tahta geçmesini arzu eden kral tarafdarlarının telkinatıyla bu iltifatı kabul ediyor. Bu sıralarda Adriyenin meşhur bir tiyatro artisti olduğunu öğreniyor ve ona şitap ederek ilânî aşk ediyor. Fakat Adriyen alay ederek vaktiyle kendisine gönderilen parayı iade ediyor. Morits o zaman ...verinin münasebetsizliğine vakıf ...or ve kıza kendisini zevcliğe kabul etmesi için yalvarıyor. Diğer taraftan Moritsin Adriyene olan aşını haber alan diktatörün karısı bundan pek ziyade münfeil oluyor ve diktatör nezdinde Morits hakkında bir takım iftiralarda bulunuyor. Genç ...ma mahkûm ediliyor. Adriyen ...törün ayaklarına kapanarak af ediliyor fakat reddediliyor. Moritsi idâm edecek askerler birdenbire isyan ediyorlar ve diktatörü iskat ederek Moritsi kral ilân ediyorlar. Morits yine ...l olduğu için Adriyen ile evlenecek. Genç kız mesleğine devam e-

Telesinema yahut telsizle sinema

Amerikadan, yeni ve hayret verici bir haber alıyoruz. Bu habere göre artık, filmlerin uzak mesafelere neşri kabil olacak, hem de bu hayalin tahakkuku bir kaç aylık bir mes'ele imiş.

Film krallarından, Adolph Zuker, üç sene sonra "evde sinema,, aletinin, bir kaç yüz frank mukabilinde satın alabileceğimizi haber veriyor. Bu haber her halde şayanı hayrettir: Çünkü eğer bu doğru ise televisinon aleti bugün oldukca tekâmül etmiş demektir.

Bu mesele her halde ihmal edilemeyecek bir ehemmiyeti haizdir.

Amerikada, Fransada (Dauvillier ve Valensi), Almanyada (Karobus ve Von Mihaly), ve İngilterede (Baird) muhtelif gruplar, television esası üzerinde, telesinema aletinin icat ve tekâmülü için çalışıyorlar.

Bundan 20 sene evel M. Armengaud isminde bir Fransız mühendisi, resim nakleden, iptidai television aleti imal etmişti.

O zaman, bir kaç gazete bu meseleden bahsetmişti. Fakat o zamandan beri hem alet hem de kâşif hemen hemen unutuldular.

Bu alet o zaman sinema resimlerini nakletmek için yapılmış değildi; çünkü esasen 20 sene evel sinema pek iptidai bir halde idi.

Bu alet pek iptidai bir şekilde idi, ve ahize ile resmi zapteden merkez arasında irtibat tellerine lüzum hasıl ediyordu. Bununla beraber mezkûr ihtirada iki nokta göze çarpiyordu: Resmi zapteden alet mekanizma itibarile sinematograf aletlerine müşabih di; bundan başka, muhteri, bugün sesli filmde istimal edilen "selenium,, denilen maddeden istifade etmişti. Selenum maruz bırakıldığı ziya nispetinde, elektriği az ve ya çok nakleden bir maddedir. Selenium sayesinde, bugün seslerde olduğu gibi, resimler elektrik ihtiyazlarına kalbedlecek ve ahize aletnde tekrar resime tahvil edilecek idi.

Fakat bununla da iktifa edilmedi. Rabıta tellerini hasfeden telsiz telefon, bu yeni ihtiram tekâmülünde mühim bir amil oldu.

Telesinema aletleri arasında en mükâmil ve en pratiki olan Von Mihaly nin aletini esas ittihaz ederek bu hususta biraz malûmat verelim:

Neşir merkezinde evvelâ resmile-

Monte kristo (*Melek*)

Bir aşk ruyası (*Majik*)

ri aksettirmek için bir alet vardır. Filmin resimlerinden nüfuz eden ziya huzmesi hususi bir alet vasıtasile (Von Mihaly dönen bir disk kullanmıştır) mütaaddit ufak huzmelere ayrılmıştır. Bu ziya, elektrik cereyanını nakleden bir telin ortasına sıkıştırılmış, seleniyum gibi foto-elektrik bir maddeyi tenvir eder.

Mezkûr madde üzerine gelen ziyanın az ve ya çok olmasına göre, teldeki elektrik cereyanı azalır ve ya çoğalır. Bundan sonra cereyan teksif ve bir telsiz aleti vasıtasile neşredilir.

Ahize ise aşağı yukarı, bu izah ettiğimiz aletin aynıdır ve bunun aksine işletilmesinden ibarettir.

Görüyoruz ki iktiham edilecek müşkulât artık tali meselelere aittir. Ve artık fennin bu ihtirama da itimat edebiliriz.

Acaba telesinema, istikbalın sineması mı olacaktır? Bu hususta temiz bir şey söylenemez. Sesli ve sözlü filmleri evlerde seyretmek için işe bir de telsiz telefon karısacaktır. Bu suretle mesele gayet karışık bir hale giriyor.

Telsiz telefon meselesi gözümüzün önünde kâfi bir misaldir.

Telsiz telefon meraklılarının verdikleri para bu işle uğraşan müesseseleri yaşatmağa kâfi değildir. Büyük reklamlar telsiz telefon şirketlerinin imdadına yetişiyor. Buna rağmen bir çok şirketler müşkilât içindedirler.

Telesinemaya kâfi derecede müşteri bulmak için makineyi oldukca ucuz satmak lâzımdır. Hakkı telif meselesi de ikinci bir meseledir. Bunda da her dinleyis için bir meblağ almak mümkündür. Fakat aleti evinde bulunanları elli tane misafir davet etmekden kim menedebilir? Her davetli film fabrikaları için bir ziyandır.

Bu günkü filmler pek mühim meblağların sarfile vücude geldiklerine göre telesinemanın hakikate inkilâp etmesi pek kolay olmadığı anlaşılır.

Bu meselenın şekli tatbikını bulmak ve bu müşkilâtı ber taraf edecek çareler aramak her şeyden evel düşünülecek meselelerdir.

Her halde zaman ve mesafeleri kısalmak hususunda pek büyük bir ehemmiyeti haiz olan bu ihtira çok şayanı dikkattir.

Son kale

Asrî'de

Hanrich Georges

Çölde bir Arap kalesi ve kalenin içinde Araplar hesabına kaleyi müdafaa eden bir kaç Avrupalı var. Fransızlar kaleyi zorlayorlar.. Binbaşı " Leblanc" kale muhafızlarının eline esir düşüyor. Binbaşının kızı "Yvonne" babasını kurtarmak için kaleye girmeye karar veriyor ve kararını tatbik ederek bir Amerikalı seyyah rupalılar kıza hainu kabul gösteriyor lar ve kumandan Brant kızı himaye ediyor. Fakat diğer arkadaşları kızın hakiki hüviyetini anlayınca onu casuslukla ittiham ediyorlar. Berant Binbaşıyı hapisten çıkarıyor ile beraber kaleden kaçarlar. Fakat Brant yolda nadim olarak vazifesine döner. Kaleye karşı Fransızların yaptığı bir taarruz esnasında Brant yaralı olarak Fransızların eline döşer. Gözünü açtığı zaman başucunda " Yvonne" u bulur. Film heyecanlı ve meraklıdır. Çok sahneleri iyidir. Fotograflar güzeldir.

İngilterede:

Hükûmetin ve mesai fırkasının himayesi altında bir "Amele film" şirketi teessüs etmiştir.

* * *

M. Riehard Tişberg Londra'da Werner kahle ve Hermann Cehmallin Franz Ledrer, Tedilh ol'Orma, Hugo iştirakile çevirmekte olduğu sesli film Almanca olarak temsil edecek heyeti teşkil etmiştir. Anna May Wong filmin hem Almanca hem İngiliace kısmında oynamaktadır.

* * *

" Kamerde Kadın" ismindeki film yakında ilk defa olarak Londrada gösterilecektir.

BU HAFTA

Bu hafta (Alhamra) sinemasında (Günahkâr Melek) isminde çok şayanı dikkat sesli bir film gösteriliyor. Melek sineması "Monte Kristo" nun birinci kısmını pazar gününe kadar temdit etti. Operada "Doglasın" Demir maskesi var. Majik "Bir aşk rüyası" isminde hissî ve hazin bir film gösteriyor.

"Asrî" de de (Son kale) isimli bir sergüzest filmi çevriliyor.

Demir maske filminden (*Opera*)

Demir maske

Opera'da

Douglas Fairbanks (Sesli film)

Çoktandır Opera sineması halkı bu derece alâkadar eden film gösterilmemişti. (Demir maske) film itibarile bir harika değildir. Esasen hikâye ettiği mevzu Fransız tarihinin bin bir vak'alarından biri olduğundan senaryöyu yazanın da büyük bir himmeti yoktur. Fakat Douglas bu filmde tam seyircinin istediği şekilde olduğu için haddi zatında fevkalâde bir şey olmiyan bu filmin seyirciyi alâkadar edeceği muhakkaktır. (Demir maske) sesli ve pek az sözlüdür... Mızrka tatbikatı mütavassittir.

Filmin mevzuu şudur:

Fransada on üçüncü Louis zamanında onun namına icrayı hükûmet eden Kardinal Rişliö ölürken Hasse silâhşorları komandanı D'artanyana Fransanın müstakbel krala olan Veli ahti emanet ediyor. Ve "Öteki" diye bir sir tevdi etmek isterken ölüyor. On üçüncü Louis" nin çocuğu dünyaya geldiği zeman ikiz olan nevzatlardan birinin İspanyada saklı olduğunu öğrenen Rozfor ismindeki severi bu çocuğu kaçırarak büyütmüş ve günün birinde Fransa tahtına rakip olarak hazırlamıştı. On üçüncü Louis öldükten sonra yerine On dördüncü Louis geçiyor. Bir gün Rozforun adamları asıl kralı kaçırarak yerine diğer ikizi geçiriyor ve krala da tanınmasın diye Demir maske takıp bir kaleye hapsediyorlar. D'artanyan meseleyi öğreniyor ve kralı kurtarıp tahta iade ediyorsa da kendi ve üç arkadaşı bu işte ölüyorlar.

Operanın bu haftaki programına ilâve ettiği "sesli dünya haberleri" güzeldir.

Adolphe Menjou eyileşiyor

Jeam de Limurun idaresi altında ilk fransızca sözlü filmini çevirecek olan Adolphe Menjou Nenlly deki Amerikan hastahanesinde bir apandisit ameliyatı geçirmiştir. Hastanın sıhhi vaziyeti memnuniyetbahiştir. Çevireceği filmin vazii sahnesi ameliyattan iki gün sonra kendisile görüşebilmiştir.

Adophe Meuyon 17 teşrinisani pazar günü rahatsızlanmış ve derhal hastahaneye nakledilerekDr. Charls Bove tarafından ameliyat yapılmıştır.

Bu anî rahatsızlık " Meujou" nun çevireceği filmin bir müddet gecikmesine sebep olacaktır. Maamafih Jean de Limur nun zamandan bilistifade Menjou nun rolu olmayan sahneleri çevirmeğe devam edecektir.

Manzaralar Boulogue ormanında, Lyon garuun önünde ve Gouimille le Bout, stüdyosunda hazırlanacak dekorlar arasından alınacaktır.

Adolphe Menjou bu filmini çevirdikten sonra, Amerikaya gidecek bir müddet istirahat etmesi muhtemeldir. Fakat " Dathe Nalan" la müteaddit sesli filmler çevirmek üzere bir mukavele imzaladığından tekrar Fransaya avdet edecektir.

Menjou'nun sevimli karısı Kathryu Carver, kocasına ikna ile bakmak için Neuilly hastahanesine yerleşmiştir.

Günahkâr melek filminden (*Elhamra*)

Demir maske filminden (*Opera*)

Günahkâr melek filminden (*Elhamra*)

INKIBAZ, SUI HAZIM

Karaciğer ve böbrek hastalıklarında hamile kadınların gaseyanında deniz tutmasında

MAZON MEYVE TOZU

Almak pek nafidir. Cihazı hazmın en lüzumlu bir yardımcısıdır. Meyvaların ekseri havassı nafiasını camidir.

Alınması kolay ve tesiri pek nafidir. Bahçekapıda Hasan ve Zaman, Kadıköyünde Yafet ecza depolarında, Beyoğlunda Velicanidis eczanesinde fiatı 80 kuruştur.

Parfüm
Poudra

MASK RUJ

LOSYON
Kolonya Suyu 90:

marcel guerlain

Başlıca mağazalarda satılır.

KAPPEL

yazı makinesi
Almanyada muasırı fennin en son şaheseri

Hususile FRANSIZ hükûmetinin dahi takdir ve tercih ettiği makine

Hafif, metin ve sağlam

Her ciheti taahhüt olunur. ve taksitle dahi verilir

Türkiye umumacentesi;
Y. ŞİNORKYAN; İstanbul; Sadıkıye han 30-33 Tel. İst. No. 2256

AEG

Elektrik Süpürgesi

Tozu emmek suretile kâmilen imha eder.

AEG

Türk anonim elektrik şirketi umumiyesi, Galata Bahtiyar Han.

SOÇETA İTALYANA DI SERVİST MARİTTIMI

İZEO vapuru 14 kânunuevvel Cumartesi (Köstence, Odesa, Novorosisk, Batum ve Trabzon)a gidecektir.

KONSTANTİNOPOLİ vapuru 18 Kânunuevvel Çarşamba "Burgaz, Varna, Köstence ve Odesa„ ya gidecektir.

ALBANİA vapuru 19 Kânunuevvel Perşembe "Napoli, Marsilya ve Cenova„ ya gidecektir.

Tafsilât için Galatada merkez rıhtım hanında umumî acentesine müracaat. Tel: Beyoğlu 771 - 772 ve ya Beyoğlunda Perapalas altında Natta Nasyonal Türkiş turist acenaiye. Telefon Beyoğlu 3599 ve ya Tokatlıyan karşısında beynelmilel yataklı vagun kumpanyasıua. Tel: Beyoğlu 2330 ve yahut İstanbulda Eminönünde İzmir Sokağında 8 Numarada acente vekiline müracaat.

Tel. İstanbul 779

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Kommerçiyale Italyana

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 540,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesnde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kulnaamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

Kiralık büyük konak

5000 arşın bahçe içinde ve dört tarafı yol olup mektep, fabrika ve klinik ittihazına mükemmelen elverişli olan Düyunu umumiye karşısındaki konakta çifte saraylar namile maruf ve iki kısımdan mürekkep olan KONAK kiralıktır. Her tarafa yakın olan ve denize nezareti bulunan konağın yirmi odası ve ayrıca büyük salonları vardır. Halen fanila ve çorap fabrikası olarak istimal edildiği gibi ayrıca derununda dört aile de ikamet etmektedir.

15 Kânunusani 930 dan itibaren icara verilecektir. Taliplerin Sirkecide Osmaniye oteli sahibi ÖMER LÜTFÜ beye müracaatları.

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Mahmudiye Hanı altıda Istanbul 2740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

Bozcaada postası

(GELİBOLU) vapuru 14 Kânunevel cumartesi 17 de idare rıhtımından hareketle Gelibolu Lapseki Çanakkale İmroz Bozcaadaya gidecek ve Çanakkale Lapseki Geliboluya uğrayarak gelecektir.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(Karadeniz) vapuru 16 kânunuevvel Pazartesi 12de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecek tir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

ANTALYA POSTASI

(İnebolu) vapuru 15 Kânunuevve pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan Marmaris, Sakız, Çanakkale, Geliboluya uğrayarak gelecektir.

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI KARA DENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü

vapuru 15 kânunuevel Pazar

günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: İstanbul 2134

Mesajeri Maritim ve Pake Kumpanyalarının vapuru ile

Güzel seyahatler

Her hafta "Marsilya„ ya hareket eden vapurlar Pire ve Napoli limanlarına dahi uğrarlar. Tafsilât almak üzere Karaköyde Lorant Rebul ve şürekâsına müracaat olunması. Telefon Beyoğlu. 203 - 204 - 1704

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI

Seri, lüks karadeniz postası

Millet

vapuru 15 Kânunuevvel

Pazar günü akşamı saat 18 de

Sirkeci rıhtımından hareketle [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize] ye azimet ve aynı iskelelere "görele vakfıkebire„ uğrayarak avdet edecektir.

Muracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1154

ADEMİ İKTİDAR

ve bel gevşekliğine

En müessir deva Seroin haplarıdır. Deposu İstanbul Sirkecide İsken deriye oteli ittisalinde Ali Riza eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde ecza depolarında ve İrgat pazarındaki eczanede bulunur.

İdarehane ve anbar inşaatı

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden

Ödemişte inşa edilecek olan idarehane ve anbar kapalı zarf la münakasaya konulmuştur. Mezkûr inşaata ait proje ve şartna me 15 lira mukabilinde verileceğinden taliplerin idareyi merkeziye mimari şubesine müracaatla almaları ve 18-Ka. S 930 cu martesi günü zarflarını yüzde 7,5 teminatı muvakkatelerile birlikte Galatada mübayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

Istanbul perukârlar cemiyeti hey'eti idaresinden:

UMUM PERUKÂR ESNAFINA

Kânunuevelin 13 üncü cuma günü saat 2 de Beyoğlunda Tokatliyaa arkasında kâin Cumhuriyet Halk Fırkası merkezinde eemiyetimizin senelik kongrasının akdı münasebetiyle hey'eti umumiyeyi içtimaa davet ederiz.

Palto imali

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden

Kumaşı idare tarafından verilmek şartile müstahdemin için 34 adet palto pazarlıkla imâl ettirilecektir. Taliplerin malzeme numuneleri ve yüzde 7,5 teminatı muvakkatelerile 18-12-929 çarşamba günü saat 10,30 da Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

Anbar inşaatı

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

Kuru çeşmede müceddeden inşa edilecek olan anbar için verilecek tekliflerin tevdii için gösterilen 16 Ka.E 929 tarihi 11 Ka.S 930 cumartesi günü saat 11 re temdid edilmiştir.

Hilâliahmer kış balosu

Dahiliye vekili muhteremi Şükrü Kaya beyfendi hazretlerinin riyasetlerinde 19 Kânunuevvel 929 Perşenbe günü akşamı Türkuaz salonunda verilecektir.

Biletler merkez ve Beyoğlu şubesinden alınacaktır.

Gayrimübadiller - Tahsilât - Tevziat komisyonundan:

Mahmutpaşada Hacıköçek mahallesinde cami sokağında Haçopulo hanı haricindeki mağazalar	N: 17, 19, 31 32, 35, 39, 41 43, 45, 47, 49	müzayede günü 22 kânunuevel 929 pazar
Handahilindeki mağazalar	N: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 10, 11, 13, 14	müzayede günü 25/12/929 çarşamba
Hanın üstündeki odalar	N: 17, 18, 19, 20, 24 26, 28, 29, 31, 25, 32 33, 34, 35, 36, 38, 39 40, M: 40, 41, 42, 43 44, 45, 46, 47	müzayede günü 28/12/929 cumartesi

Balâda müzayede günleri gösterilen Haçopulo hanının mağaza ve odalarının icarı bir sene müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin züzde on nispetinde pey akçasiyle ihalei kat'iye günü olarak hizalarında gösrerilen günlerde saat 10 da Beyoğlunda İmam sokağında 20 numerolu daireye müracaatları ilân olunur.

Ekmek ve yaş sebze münakasası:

Istanbul nafia fen mektebi mübayaat komisyonundan:

Mektebin 930 senesi Mayısı gayesine kadar iaşe ihtiyacı olan ekmek ile yaş sebzesine yevmi ihalede talip zuhur etmemesine binaen 29/12/929 pazar günü kapalı zarf usulile yeniden münakasaya konulduğundan taliplerin ihale günü saat 13 te mektepte toplanan komisyona teminat makbuzlarile müracaatları.

Dahilî ve göz hastalıkları

mütehassısı beylere

prokopin (Komprime) : Ademi iktidarın tedavisinde
Suprahypon (Ampul) : Usreti teneffüs ün tedavisinde
Glokosân (Ampul) : Glokom un tedavisinde

Müstamel ve Almanyada W oelm fabrikasının müstahzaratından baladaki ilâçlardan nümune arzu buyuranların İstanbul 254 numerolu posta kutusuna yazmaları mercudur.

üçüncü mıntıka etibba odası riyasetinden

Üçüncü mıntaka etibba odası âzası kayit muamelelerini ifa ve tabip ve Dişçi Beylerin nihayet Kânunuevelin yirmisine kadar ilk duhuliye ve aidat taksitlerini tediye etmek üzre sıhhiye müdiriyetinde oda heyeti idaresine müracaat etmeleri ilân olunur.

Küçük ve büyüklerin
GRİP
ve dang hastalıklarına yakalanmamaları teminen şimdiden
EMULSİON SCOTT
müstahzırını kullanmalıdırlar. Mukavemet kabiliyetinizi ezyit, boğazınızı ve ciğerlerinizi vikaye ve Gripe yakalanmanızı men eder.
Tabii vitaminleri ve mukavvi tuzları çok olan hakiki EMULSİON SCOTT u musırren talep ediniz.

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

YEDİNCİ TERTİP
6. INCI KEŞİDE
11 KÂNUNUSANİ 1929
Büyük ikramiye:
200,000 liradır

Ayrıca: 50,000
40,000
30,000
20,000
15,000 Liralık ikramiyeler
ve 10,000 » Bir mükâfat

Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî idaresinden:

Ankara İzmir - Ankara arasında ve haftada bir gün seyrüsefer etmekte olan Yataklı Vagon 4/12/929 tarihinden bilitibar haftada iki gün seyrüsefer edecktir. Bundan mada Haydarpaşa - Ankara - Haydarpaşa arasında seyrüsefer etmekte olan 10/142 ve 143/9 No. katarlara da 2/12/929 tarihinden itibaren haftada iki gün birer Yataklı Vagonun ilâve edileceği muhterem ahaliye ilân olunur.

Ankara - İzmir - Ankara arasında Yataklı Vagonların seyrüsefer ettiği günler:

AZİMET

Ankara	Hareket	Çarşamba	Pazar	saat	11,35
Eskişehir	„	Çarşamba	Pazar	„	20,40
Afyon	„	Perşembe	Pazartesi	„	2.—
İzmir	Muvasalat	Perşembe	Pazartesi	„	17,55

AVDET

İzmir	Hareket	Cuma	Salı	saat	8,05
Afyon	„	Cumartesi	Çarşamba	„	1,42
Eskişehir	„	Gumartesi	Çarşamba	„	7,—
Ankara	Muvasalat	Cumartesi	Çarşamba	„	15,33

Haydarpaşa - Ankara - Haydarpaşa arasında 10/142 ve 143/9 No. katarlara ilâve edilecek Yataklı Vagonların seyrüsefer ettiği günler.

AZİMET

Haydarpaşa	Hareket	Pazartesi	Cuma	saat	20,—
Eskişehir	„	Salı	Cumartesi	„	7,—
Ankara	Muvasalat	Salı	Cumartesi	„	15,33

AVDET

Ankara	Hareket	Pazar	Perşembe	saat	11,35
Eskişehir	„	Pazar	Perşembe	„	21,18
Haydarpaşa	Muvasalat	Pazartesi	Cuma	„	8.—

SPOR

Hayattan zevkalmak ve daima neşeli, sihhatlı ve faal bulunmak âsabı kuvvetten düşürmemekle mümkündür. Sihhatinizi muhafaza, sinirlerinizi takviye faaliyetinizi tezyit için küçükler ve büyükler tarafından mükemmel bir kuvvet ülâcı olarak tanılan

Arsénoferratose

kullanınız.
Her eczanede bulunur.

Operatör HALİL SEZAİ

Basur memeleri, fistül ve sıracaları

ameliyatlı ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle ameliyatı icra eder, saat 1-7 Divanyolo Acı Hamam N. 20

VALS HAPLARI

MÜLEYYİN ve MUSAFFA

Akşam yemeklerinden evel (bir ve ya iki) hap alındıkta: KARACİĞERİ, MİDEYİ ve BAĞIRSAKLARI TEMİZLER

Evinizin apartımanızının daima temiz ve parlak kalmasını ve sizin de memnun olmanızı arzu ediyorsanız meşhur ve muzadı taaffün

Poliflor
NUGGET
Cilâsını

Kullanmanız lâzımdır

Her yerde satılır.

Malatya vilâyetinden

Malatya vilâyetinde vaki Cumhuriyet sinemasile İsmet paşa bahçesinin icarı 15/12/929 dan itibaren üç sene müddetle alenî müzayedeye konulmuş veşeraiti müzayede vesaire mahallî muhabebe müdürlüklerine gönderilmiştir. Taliplerin bir an evel Malatya vilâyeti daimî encümenine ve şeraiti öğrenmek için de muhabebei hususiye müdiriyetine müracaatları ilân olunur.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

CUMA
13 K. EVVEL 1929

Yalovadaki Gazi Hazretlerinin köşkleri

Ankarda İş bankası merkezinde şurayı Askeri azalarına verilen çay ziyafetinde hazır bulunan zevat

Resimlerimiz Bursada Yesil medresesinin tamirine ait faaliyeti göstermektedir. Senelerden beri metrük bir halde bırakılan bu kıymetli ve tarihî müessese ahiren Marif Vekâletinden gelen bir emir üzerine Müzeye tahsis edilmiştir.

İHTIRA İLÂNI

"Hakikî Şark halıları imal edebilmek üzre makine ve tezgâhlarında tekemmülât" hakkında istihsal olunan 25 kânunusani 1925 tarih ve 280 numerolu ihtira beratı mevkii file konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada Çinili Rıhtım hanında Rober Ferriye müracaatları ilân olunur.

Aliye Hanımın 16564 ikraz numaralı deyn senedi mücibince Emniyet Sandığından istikraz eylediği meblağ mükabilinde Sandık namına merhun bulunan Samatya Sancaktar Hayrettin mahallesinde Sancaktar camii sokağında eski 7 ve yeni 7, 9 numaralı ve üçüyüzelli arşın arsa üzerine mebni üç kattan ibaret oniki oda, üç sofa, bir mutfak üç kuyu, , 406 arşın bahçe ve müştemelâtı saireyi havi hanenin tamamı vadesi hitamında borcun verilmemesinden dolayi satılığa çıkarılarak 2000 lira bedel ile müşterisi namına katî kararı çekilmiş iken bu kere yüzde on zam ile başka bir müşteri çıkarak müzayede bedelini 2200 liraya iblâğ eylemiş olması cihetile mezkûr hanenin 16 - 12 - 929 tarihine müsadif önümüzdeki pazartesi günü tekrar son müzayedesinin icrası ve muamelesinin ikmali mukarrer bulunduğundan talip olanların mezkûr günde nihayet saat onbeşe kadar Sandık idaresinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Fatma Faika Hanımın Dimitraki Kilaridi efendiden borç aldığı Sekiz bin altıyüz liraya mukabil vefaen firağ eylediği Şehzadebaşında Hoşkadem mahallesinde Mahmut efendi sokağında atik 26 cedit 32 - 34 numaralı mabahçe bir hanenin tamamı mumaileyhanın uhdesinde olup borcun verilmemesinden dolayı indelmüzaye de ikibin lira bedelle talibi uhdesinde.. gün müddetle ihalesi yapılarak bu defa bir mah müddetle temdiden müzayedeye vazolunmuştur. Hududu; cephesi tarik, sağ tarafı ve arkası Zihni Paşanın, sol tarafı Mustafa paşanın hane ve bahçeleri ve bazen Hüsamettin efendinin bahçesiyle mahdut alettahmin 929 metre murabbaı araziden tahminen 264 metre murabbaında zemin katından mada iki buçuk katlı ahşap harem ve selâmlık dairelerini muhtevi eski bir konak ma mutfak mütebakisi arkasında ve kısmen yan tarafta bahçedir. Evsaf ve müştemilâtı üç kuyulu binada birisinin üstü açık diğerinin firenk tulumbalı guyu ve kömürlüğü iki taşlık ve dört adet odun ve kömürlük altı adet kiler yağmur su hazinesi ikiye tefrik edilmiş zemini malta mutfak yeri ve merdiven altında altı adet halâ camakânlı ve diğeri mabeyn sofası olmak üzre altı adet sofa bir yüklü dolaplı birisinde gusulhanesi diğerinde çifte musluklu mermer yalağı ve ikisi çatı arasında 15 oda birisinin zemini mermer beş salon zemini mermer üstü çinko müstakil gusülhane ve dönme dolap ve çam arasında eşya komağa mahsus mahal ve saireyi havi olup birinde medyune diğer kisimlarda mahiye ceman doksan lira ile Baha ve Mustafa Beyler kiracıdır. Bahçede bir kuyu havuz bir çam otuz kadar meyva ağacı vardır. Terkos tertibatiyle mücehhez tamamına onbirbin ikiyüz lira kıymeti muhammeneli muhtacı tamir mabahçe konağın iştirasına yüzde beş ile talip olanlar ve daha ziyade malûmat almak isteyenler kıymeti muhammenesinin yüzde onu nispetinde pey akçesini ve 928-6351 dosya numarasını müsteshiben İstanbul İcra dairesi müzayede şubesine müracaat etmeleri ve 18-1-930 tarihinde saat 14 den 16 ya kadar ihalei katiyesi yapılacağından müşterilerin hazır bulunmaları ilân olunur.

MEM

Yumuşaklığı ve dayanıklığı ile cihanşümul bir şöhreti haiz Tıraş bıçağıdır.

Her yerde satılır

İstanbul mahkemei Asliye Birinci Hukuk Dairesinden:

Milli Oto şirketi tarafından İsmail Hakkı bey ile Cibalide hurasancı yokuşunda 28 numarada mukim Saim efendi aleyhlerine ikame olunan 1714 liranın tahsili davasının 30 Eylûl 929 tarihli celsesinde Saim efendi hakkında gıyap kararı ittihaz ve usulün 401 inci maddesi mucibince tebligat icra edilerek gıyaben mahkemeye devam edilmekte olduğundan hukuk usulü muhakemeleri kanununun 406 mcı maddesi mucibince mumaileyh Saim efendinin yevmi muhakeme olan 15 kânunusani 929 Çarşamba günü saat on üç buçukta mahkemeye gelmediği ve itiraz etmediği takdirde hasmın iddiasını kabul etmiş addolunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

İst. Vilâyeti Orman baş müdürlüğündan:

Haliç iskelesinde mazbut 2000 kilo meşe kömürü ile 120 kilo ihlamur [illegible] ve 175 kilo mahlut kömür ve 294 kilo mahlep ki Ceman dört kalem orman emvali 29-12-929 Pazar günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır.

Malları görmek ve izahat almak isteyenlerin İstanbul orman müdiriyetile Haliç orman idaresine müracaatları ve yevmi ihalede saat iki buçukda defterdarlık binasında ihale komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

ZAFİYETİ UMUMİYE
SİNİR ZAFİYETİ ADEMİİKTİDAR
VE NEKAHAT HALİNDE OLANLARA
NORO-FORTİN
müstahzarı pek tesirlidir. Bilûmum eczanelerde

MÜZMİN YARALAR
YANIKLAR, İNTANU ÇIBANLARDA
SİKATRİN
merhemi pek tesirlidir.. Bilûmum eczanelerde

ZAYİ: İş Bankasının 12618 numerolu tasarruf kumbaranın defterini gaip ettim. Yenisini çıkaracağım için eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Kuleli Askeri Lisesi 5 inci sınıf kısım 1 den İbrahim Osman.

Radyoda büyük inkılâp
FİLİPS RADYO

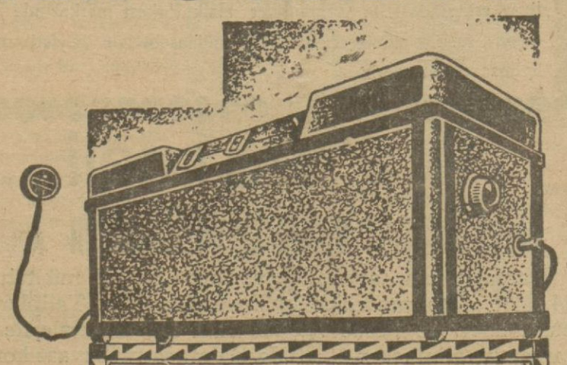

FİLİPS RADYO

Dünyanın en basit en mükemmel radyo cihazıdır. Artık akümülâtör, anod bataryası ve saireye lüzum kalmamıştır. Bir elektrik ütüsü gibi bu radyonun fişini cereyan prizine koyduğunuz zaman bütün dünya konserlerini dinlersiniz.

Philips Radio

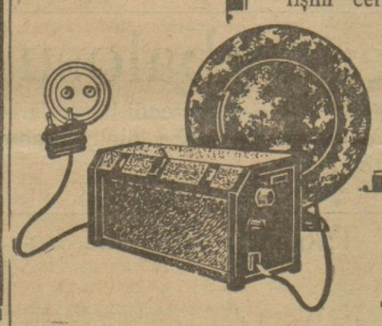

FİLİPS RADYO cihazları Londra telsiz telefon meşherinde en büyük mükâfatı kazanmışlardır. Türkiye umumî vekilleri:

HELİOS MÜESSESATI

Galata - Posta kutusu 400

FRANSIZ TİYATROSUNDA

Hakiki ve büyük bir muzafferiyet

Bugün saat 15,30 da matine, suvare saat 21,30da dâhî İspanyol bestekârı, Valensia... Ça c'est Paris, La Viyoletera nın müellifi

JOZE PADILA

ve refikleri sehhar muganniye LİDYA FERERA Arjantin dansörü SAŞA GUDİN Meksikalı dansöz ENRİKETA PEDERA Scela di Milano artistlerinden LİNA MARTİNOLİ mühteşem ve göz kamaştırıcı dekorlar, Artistik Ziya oyunları

Pazar günü saat 15,30da matine program pazartesi günü tebdil edilecektir.

Gazi orta muallim mektebi ve terbiye enstitüsü müdürlüğünden

Mektebimiz talebesi için yerli mamulâtından olmak şartile, müfredatı aşağıda yazılı elbise, palto, ayakkapı, iç çamaşırı v. s. kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Bunların toptan ihalesi kabil olduğu gibi kalem kalem de ihalesi mümkündür. Şartnamelerin birer suretini almak isteyenlerin her gün mektep idaresine müracaat edebilecekleri ve münakasaya iştirak edeklrin de % 7,5 teminatı muvakkatelerini mektepler muhasibi mes'ulliğine tevdi ettikten sonra ihale günü olan 7-1-930 Salı günü saat 14 te Ankara maarif eminliğinde müteşekkil mektepler mübayaat komisyonuna usuli dairesinde tanzim edilmiş teklif mektuplarını tevdi eylemeleri lüzumu ilân olunur.

	Adet
Palto	200
Elbise (Ceket, pantalon, yelek, kasket	200
İskarpin	200
Futbol fotini	200
Pijama (ceket, pantalon)	200
Fanilâ gömlek	200
Kısa pantalon	400
Gömlek	400
Çorap (İplik)	600

Daima makbul hediyeler takdim ediniz!
Müddeti hayatında
Mesut ve memnun kalması için bir
KODAK
fotograf makinesi hediye ediniz!

İstifade ediniz! İstifade ediniz!
Beyoğlunda Galatasaray liseesi karşısında

DAVİT

Maruf gömlek ve tuhafiye mağazası, terki ticaret münasebetile 15 kânunuevvel pazar gününden itibaren kat'î olarak bütün istoklarının likidasyonunu yapacaktır.

Fabrika fiatından daha ucuz gayet güzel eşya satılmaktadır.

Mekâtibi askeriye müdürlüğünden:

Kutu

4000	Ayşe kadın Fasulye	Konserve
4000	Türlü	„

Askeri mektepler için yukarda yazılı iki cins Konservenin münakasasındaki fiatları tenzili suretile talibi zuhur ettiğinden pazarlığı 15-12-929 Pazar günü saat 15 de icra edilecektir. Talibi evvel ile tenzili fiat sahibinin ve diğer talip olacakların Harbiye mektebinde ki pazarlık mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

* * *

2500 kilo Makine yağı

Kuleli lisesi için zarar ve ziyan ve farka fiatı ifayı teahhüt etmeyen mütahidi nam ve hesabına olarak 2500 kilo Makine Yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığa 15-12-929 Pazar günü saat 15,30 da Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesi için komisyona müracaatları ve iştirak içinde pazarlık mahallinde hazır bulunulması ilân olunur.

İstanbul tuz inhisarı baş mudurluğunden

Konya tuz inhisarı baş müdiriyeti mülhakatından Yavşan ve Tosun memlehalarından Konyanın Sarayönü istasyonuna nakl edilecek. Beş yüz bin kilo tuzun ücreti nakliyesi 10-121929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmış olduğundan talip olanların teminatı muvakkatelerini müstashaben ve şartnameyi anlamak isteyenlerin İstanbul ve Konya tuz baş müdiriyetlerine müracaat eylemeleri ilân olunur.

EVERSHARP
WAHL PEN

Everşarp
Kalem ve kurşun kalemleri

Noel ve senebaşı münasebetile intihap edebileceginiz en güzel hediyelerdir. Her yerde satılır. Her kesin hüsnü intihabına ve kesesine uygundur.

NOVOTNİ
Lokanta ve Birahanesi
Halefi: Frank Treihorn
ve şürekâsı Profesör V. Sternad idaresinde
Mükemmel salon orkestrası
Talebi umumî üzerine
BOL MEZELERLE
BİRA ve DUZİKO
Fiatlarda tenzilât

Doktor Kokolatos
Emrazı dahiliye (Göğüs, kalp, mide) mütehassısı, Beyoğlunda Sabancağacında 32 No. hanede saat 14-16

BAKÜS RAKISI

Mes'ul müdür: Burhaneddin

Fikri Tevfik Otomobil ve Makinist Mektebi

Yeni 49 uncu devre kânunusani iptidasında başlıyor. Vesaitinin mükemmeliyeti ile en büyük ricali devlet ve zevatı âliyenin takdiratına mazhar olmuştur. Şimdiye kadar firması altında yetiştirdiği binlerce güzide şoförleri yeni talipler iş başında takdim eder. Herkesin anlıyabileceği bir tarzda verilen ameli ve tatbikî kurslar üç ay zarfında sizi her yerde geçer, kazançlı bir meslek sahibi yapacaktır. Bu meslek istikbalde bir çok vesilelerle mutlaka işinize yarıyacaktır. Mektebi bir kere ziyaret ediniz ve fazla tafsilât için matbu programı isteyiniz. Taksim Stadyom arkasında Telefon: Beyoğlu 2508